

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglaševanje naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

„Soča“ in glasovanje o dispozicijskem zakladu.

„Soča“ je tako prepričana kakor o svoji smrti o tem, da večina njenih čitateljev ne čita drugega nego — „Sočo“ in da imajo to, kar jim napiše, za sveti evangelijski. Zaradi tega si tudi lahko o vsaki priliki privoščijo katero, ki v najbolj političnih rečeh nima s politiko nič opraviti, marveč ki izvira le iz osebnega maščevanja in želje, da kakega „Sočinca“ pisca. Take stvari si privoščijo „Soča“ ob vsaki priliki in privoščila si jih je tudi zdaj, ko je napisala „članek“ o glasovanju o dispozicijskem fondu. V tem članku je nagramadila vse drugo, le jedra se je skrbno ogibala.

In katero je bilo jedro glasovanja o dispozicijskem fondu od strani kluba naprednih slovenskih poslancev? To jedro je bilo, kakor je „Slovenski Narod“ izrecno poudarjal, to, da napredni klub na željo zastopnika mesta Ljubljana z ozirom na finančno stanje slovenske stolice, hudo zadete po potresu, pribori kako vladno drobtinico. Da je napredni klub izrekel z glasovanjem za dispozicijski zaklad zaupanje vladi, to je pač resnično, a da je to storil baš ob času, ko je vlada omogočila Nemcem zmago pri glasovanju proti celjski slovenski gimnaziji in ko je v tem z novič pokazala, da ne upošteva najopravičenejših slovenskih zahtev, — to je moralo vzbuditi ogorčenje v vsakem pravem Slovencu. In baš radi tega je bilo tudi popolnoma na mestu, da so ostali Jugoslovani s Čehi vred, kolikor je bilo navzočih pri seji, glasovali proti dispozicijskemu zakladu. Jedino slovenski napredni klub, zastopan pri glasovanju po poslancih dr. Ferjančiču in Plantanu, je glasoval za dispozicijski zaklad. Pretvezni vzrok je bil po „Narodu“ ta, da se pribori vladno drobtinico za mesto Ljubljana, — pravi in pravcati vzrok pa je bil: klubovanje naprednega kluba iz zamere radi izobčenja naprednih poslancev, odnosno dr. Tavčarja samega iz zaveze jugoslovanskih poslancev. Ta vzrok je „Slov. Nar.“ navel prerazločno, kakor da bi se ga ne moglo poznati. Zakaj so bili jugoslovanski poslanci proti vsa-

koršni državnozborni zvezi z dr. Tavčarjem, to on kot „Slov. Nar.“ jako blizu stoječa oseba prav dobro vé. Nas ta zadeva sicer nič ne briga, mi smo v svojem članku kritikovali le fakt, da so se napredni poslanci s tem glasovanjem izkazali več ali manj vladne kimovce, da si je „Narod“ prej drugim očital vladno „kimovstvo“, in da je Oskar Gabršček grešil še toliko več, ker njega kot goriškega poslanca prav nič ne brigajo lokalne zadeve kranjskih ljudskih zastopnikov.

Kako dobro smo jo v svojem članku na to stran pogodili, spričujejo same ljubljanske „Novice“, ko v svoji 10. let. številki pišejo: „Iz tega mučnega položaja (namreč da bi napredni poslanci ne mogli ničesar storiti za svoje volilce) je rešila napredne poslance okolnost, da s stališča svojih volilcev in njihovih interesov nimajo vzroka, nastopiti proti vladi tako opozicijsko, kakor štajerski in primorski poslanci. Vladna politika v mestih na Kranjskem se namreč bistveno razlikuje od vladne politike na Štajerskem in na Primorskem; v tem, ko je v teh dveh deželah vseskozi Slovincem neprijazna, je v mestih na Kranjskem še dosti objektivna...“

Ali je „Sočin“ članar bral „Novice“ in v njih te znamenite stavke, ne vemo, vendar, ako jih je bral in se je še vedno predrznil napisati svoje zlohotne vrste proti nam, potem ga ne moremo smatrati za drugo nego za navadnega časnikarskega paglavca. „Novice“, ki zagovarjajo postopanje naprednega kluba, našemu Oskarju Gabrščku, ako se ga kaj takega sploh prime, gotovo niso storile posebne usluge, vendar izdale so kranjske tovariše našega Oskarja na celi črti. Povedale so, da so kranjski zastopniki mest bili opravičeni izkazati vladi nekako zaupanje, ker je vladna politika v kranjskih mestih „še dosti objektivna“, dale so pa razumeti Oskarju Gabrščku, da ni bil opravičen izkazovati s kranjskimi tovariši vred zaupanja vladi, ker je vlada Slovincem na Primorskem vseskozi neprijazna. Hujšega popra „Novice“ pač niso mogle

potresti pred Oskarja in njegove pristaše okoli „Soče“, nego so to storile s svojo znamenito izjavo. In vendar si drzne „Soča“ še trditi, da je „Gorica“ zasnovala proti Oskarju Gabrščku „cel pamflet na podlagi laži“ in trditi, da Oskar Gabršček ni glasoval za dispozicijski zaklad, ker ga takrat ni bilo na Dunaju.

Dečaskemu „Sočinemu“ piscu moramo poklicati v spomin, da smo mi pisali svojo kritiko proti postopanju Oskarja Gabrščka na podlagi resničnih dogodkov in „Narodovih“ izjav; ako so laži iste izjave, mi ne moremo zato; potem mu moramo poklicati v spomin, da je „Narod“ v svoji številki od 1. t. m. to-le zapisal: „Klub naših poslancev pa je soglasno in takoj od pričetka sklenil, da glasuje tako za prestop v nadrobno razpravo kakor za dispozicijski zaklad“. Ako je torej klub soglasno sklenil glasovati, se to pravi menda toliko kakor da so vsi člani tega kluba glasovali in makar če je bil jeden sam na Dunaju. Ako je „Sočina“ otroče tako bedasto, da niti tega ne pojmi, potem naj ne pisari političnih člankov. Kje je torej v našem članku količjak hudobije, laži in infamnosti? Ali misli „Sočin“ pisec, da je dosti, ako kdo korajžno udari z nogo ob tla in vrže nekaj dokazov svoje fine olike v podobi umazanih psov na osebe in na neprijeten mu — „konkurenčni list“, — pa bo kaj vse dobro?

Vrhunec neolike pa je pokazala „Soča“ s tem, da podtika naš članek dr. Gregorčiču, češ, da on piše „polemične članke“, in pa da mu z nova predbaciva stvari, glede katerih smo že večkrat rekli, da je podli falot oni, ki tako govori a ničesar ne dokaže. Mi smo v svojem članku govorili le o bistvu glasovanja, o dispozicijskem fondu in našo kritiko v članku v polni meri podkrepjujejo „Novice“, „Soča“ pa tudi tu, kakor vedno najde le priliko, da odpre dušek osebnih jezič in udriha po oseh....

Dopisi.

Z dežele. — „Soča“ ostaja, kakor se vidi, nepoboljšljiva. Nič je ne izmore krepki udarci, ki jih dobiva dan na dan od desne in leve, odkrivajoč ljudstvu

njeno satansko zlobo in izzivanje, njeno pohujšljivo delovanje in priliznjeno hinavščino. Omenivši v št. 33., da sta se dve učiteljski osebi izselili z Goriškega na Štajersko, trdi ta hinavka, da je temu vzrok slabo gmotno stanje učiteljstva in pa preganjanje od strani klerikalcev.

Kar se tiče prvega, moram omenjati, da je „Soča“ pred nekaj časom v odločujočih trenutkih pisala in hujskala proti učiteljsstvu, da si je bilo tedaj gmotno stanje istega primeroma veliko slabše nego dandanes in s tem morda tudi pripomogla, da se ni isto zdatnejše izboljšalo. Tudi so „Soča“ in oni, ki stoje okoli nje, delovali z vsemi sredstvi proti deželni užitnini, ki bi bila v prvi vrsti v prilog učiteljstvu. In ali ni glava „naprednjakov“ ki se hlinijo za učiteljske prijatelje, ker jim tako kaže, pokopal sadu abstinence, ki bi bil največ v korist učiteljstvu? Sedaj pa pomiluje ta hinavka „to ubogo, zatirano“ učiteljstvo, ki se mora izseljevati zaradi „mizerije“ in preganjanja! Tako podlo in nesramno znajo „farbati“ le naši „naprednjaki“.

Ali si niso ravno „klerikalni“ poslanci največ prizadevali za zboljšanje učiteljskih plač in ali niso bili ravno „napredni“ listi, ki so, kakor poprej omenjeno, pri vsaki priliki proti delovali? Ali ni „klerikalni“ poslanec, g. profesor Berbuč, še v zadnjem zasedanju podal predlog, da bi vlada prispevala za šolstvo? Toda kaj bi pisal o stvarih, ki so nam vsem predobro znane, „Soči“ tudi. Studi se nam le tako pačenje in zavijanje resnice in zato je težko molčati.

Ravno taka je s trditvijo, da bi se komu krivica godila z ovajanjem in preganjanjem „klerikalcev“. Ako se je pa vendarle komu pripetilo kaj neljubega, pripiše naj sam sebi in pa hujskačem v Gosposki ulici. Ljudstvo plačuje učitelje, da mu poučujejo in odgojujejo mladino, ne pa da sejejo prepir in razdor po deželi ter služijo za priganjače kakemu lačnemu dohtarju ali pa kakemu steklemu časnikarju. „Soča“ naj tudi uvaža pregovor, ki se glasi: kdor seje veter, bo žel vihar.

Ali ni bila ravno ona tista, ki je prinašala najnesramnejše napade (tudi iz uč. krogov) na razne osebe in segala

LISTEK.

Potovalne črtice z Ogerskega.

(Spisal M. Mihaeljev. — 1902.)
(Dalje).

»Tudi Oger pesmi poje,
In slavi junake svoje« itd.
Ant. Hribar.

Ulice in trgi.

Ker imam goli imenik vsih buda-peštanskih ulic, cest in trgov v rokah, preidem najprej k pomenu nekterih zgodovinsko znamenitih ulic (za Mažare), omenim še to o velikanskih poslopjih cesarskih kopelji, ki imajo 4—5 blagovališč za visoko in nižjo gospodo, kakor tudi stanovanj in da je notri tudi lepa katoliška kapela. Ko sem namreč drugi dan popoldne, (bilo je ravno v soboto) prišel zopet v iste ogromne kopelji, da združim „prijetno s koristnim“, sem videl več katoliških duhovnov, ki najrajši v te kopelji zahajajo; pa vsi so govorili le mažarski; nemščino je le malokdo za silo lomil. Pri tej priliki me je opozoril neki topliški uslužbenec, da se vsako leto od 1. maja do 31. avgusta v kapeli cesarskih kopelji in to vsako nedeljo in

praznik ena sv. maša služi po rim. katoliškem obredu za topličarje; pa tudi, ako bi jaz želel, lahko pridem vsaki dan tje maševati, za kar sem se pa lepo zahvalil, ker sem itak že prej obljubil hoditi maševati v karmeliško cerkev. — Dalje se nahaja poleg kavarne in gostilen v teh cesarskih kopeljih tudi poštni in brzojavni urad in ena javna telefonska postaja. Iz čakalnice stopi gost neposredno na električno progo, in za malo vinarjev (6—28 h) se pelje, kamor hoče na vse strani obeh mest in do mestnih železničnih velikih postaj. Poleg obrežnih nasadov teh ogromnih ces. kopelji prihaja in odhaja v topliški dobi, vsake pol ure tudi parnik donavske parobrodne družbe in za ravno tako malo vinarjev se lahko pelje potnik do „Vamhaztér-a“ (Carinski trg) in drugih krajev obeh mest. Iz tega se je gradil ravno tačas velikanski most z enim samim obokom čez Donavo do pod Blocksberg-a. Zato se je moralo radi prostora mnogo lepih hiš na obeh straneh Donave porušiti. Naj torej preidem na nektare bolj zgodovinsko znamenite ulice in trge po „abecednem redu“. Vseh ulic, velikih in malih, pa trgov je 879, kakor sem jih

sam naštel po onem nemškem in mažarskem golem imeniku. Prva največja in najdaljša je med temi ona že pred omenjena Andraševa ulica (Andrassy-út) 2/3 kilometrov dolga in krasna (v VI. okraju). Da ima prvi praded Mažarov glasoviti Attila, kralj divjih Hunov, († 453) v spomin po njem nazivano ulico: Attila-uteza, se že samo o sebi razume (v I. okraju, v Budi). Tudi njih drugim pradedom divjim Obrom (Avarom) na čast je „Avar-uteza“. Ravno tako ima tudi ogerski državnik (nove dobe) baron Eötvös svojo Eötvös uteza in trg, na katerem stoji tudi njegov spominski broneni kip (v I. okraju). Iz uporne vojne znani Ludovik Batthyanyi, ki je bil 1848—49 ministerski predsednik ter bil vsled vojnega soda v Aradu ustreljen, ima ne le umeten mavzolej na velikem pokopališču, ampak tudi po njem nazivano „Batthyanyi uteza“ (II. okraj). Tudi znani general Bem, ki je bil Poljak in se je v isti uporni vojni odlikoval, pa bil slednjič z višim poveljnikom Dembinskim, tudi Poljakom, od Paskieviča in Haynaua in Jelačiča 9. avgusta 1849 l. pri Temešvaru premagan, ima svojo ulico, (Bem-uteza, VII. okraj). Iz 30letne

vojske znani Bethlen Gabor, ki je hotel cesarju Ferdinandu II. iztrgati ogerske dežele, ima tudi svoj Bethlen tér(g) (Bethlenplatz). Ravno tako ima tudi znani krivoverec Kalvin v spomin svojo „Kalvin-uteza“ in „Kalvin-tér“, na katerem stoji že spredaj omenjena kalvinska cerkev; kajti mnogo pristnih Mažarov se spoznava h isti krivoveri. Slišal sem, da ti Kalvini zlo sovražijo Slovence in katoličane, kakor luteranski Švabi. — Iz uporne vojne 1848—49 znani srbski odpadnik in vojni poveljnik Damjanić, ki je bil tudi od vojnega soda v Aradu h smrti obsojen, ima svojo ulico: (Damjanić-uteza). Ta je bil neki med mnogimi ostalimi upornimi četovodji, ki so bili preje častniki v cesarski vojski, pa so po razglasenju (ogerske) republike, čije predsednik je bil (Ludovik) Lajos Košut, služili proti cesarju v javni ustaji, — zadnji obešen. Ko se je bližal vislicam, je neki po srbski mrmljal: „Svuda bijah prvi u bitci, a sada moram ići poslednji na viese!“ — Da ima za Mažare velezaslužni državnik Franc Deák, čegar pradedi so mu bili Slovaki, in ki je z glasovitim Beustom dognal nagodbo z Austrijo, svojo utezo in spominski kip,

sta sklenila naslednjo pogodbo: 1. burskega poveljnika Kruitingerja, ki je vjet v angleškem taboru, ne bodo preganjali sodnijsko kot upornika, marveč ga je smatrati kot vojnega ujetnika, eventuelno se ga izpusti. 2. Jednako ne bodo Angleži poslej nobenega burskega ujetnika postavljali pred vojno sodišče. 3. Obema armadama je prost promet za ambulančne vozove. — Ta pogovor je posledica Methuenovega poraza. Namen potovanja maršala Wolseleya v Južno Afriko je ta, da maršal natančno preišče položaj na bojišču, kateri položaj lord Kitchener morebiti prikriva. Poslal ga je baje kralj sam, ki hoče izvedeti, ali je mogoče skleniti mir ali ne. V kljub temu pa angleška vlada še nadalje pošilja vojake v Afriko. Konj je že toliko poslala, kakor jih premore cela Avstro-Ogerska. — Buri so po zadnji veliki zmagi dobili silen pogum in so v zadnjem času pribili Angležem zopet nekaj malih porazov. Pri prodiranju omrežja postopajo tako, da zaženo proti ograji več sto bikov, ki pretrgajo omrežje in jo Buri udarijo za biki na Angleže.

Domače in razne novice.

Poziv dr. Tumi! — Slovesno in odločno pozivljemo deželnega poslanca dr. Tumo, naj trditev, da je „duhovščina Tolminskega okraja ljudem grozila z večnim pogubljenjem, — ako ne volijo g. Klavžarja“, ali dokaže ali pa javno prekliče. V slučaju, da tega ne stori, imeli ga bomo za nesramnega lažnika in podlega obrekovalca, ki ni vreden naslova: „deželni poslanec“.

Več duhovnikov Tolminskega okraja.

Volilem našim somišljenikom na Tolminskem, ki so se zvesto držali navodila, danega jim po društvu „Sloga“, da naj složno volijo moža somišljenika, za katerega se dogovorijo, izreka društvo svoje priznanje in zahvalo. — Dokler se bodo volilci držali teh načel, smemo pričakovati vedno lepih uspehov. Pogumno naprej! Na Krasu ni imela volitev tako srečnega izida, a glede na vse okoliščine, ki so nam bile precej dobro znane, nismo niti pričakovali, da bi tam zmagali naši somišljeniki.

Premeščenje notarjev. — Justični minister je premestil notarja Rudolfa Starka iz Gradišča v Koper in notarja Karola Mozetiča iz Bovec v Gradišče.

G. dr. Keršovani odloži službo kirurgika v bolnišnici usmiljenih bratov v Gorici. Na njegovo mesto pride dr. Weinlechner z Dunaja.

Umrl je v Ročnju po kratki bolezni starosta poštarjev soške doline g. Janez Bresiger, v 80. letu starosti. N. p. v m.

Za „Solski Dom“ je došlo našemu upravnistvu: Gospa J. Bl. 2 K.

Denarničarju je došlo: Občina Štanjel na Krasu 20 K.
Srčna hvala!

Izid deželnozborskih dopolnilnih volitev. — V četrtek so se vršile v Tolminu, v Sežani in v Gradišču deželnozborske dopolnilne volitve. V Tolminu je bil izvoljen gospod Ivan Lapanja bivši deželni poslanec. Vdobil je 49 glasov, Oskar Gabršček dobil je 15 glasov, dr. Tonkli 2. V Sežani so oddali naprednjaki za g. dr. Treota, ki nima ne pasivne, ne aktivne volilne pravice in ne more torej biti voljen, 43 glasov; 14 glasov je dobil veleposestnik g. Jos. Fabiani, 1 glas pa preč. g. Sila, dekan tomajski.

V Gradišču prišlo je na volišče od 103 volilnih mož le 77, od teh je bilo oddanih 50 glasov za semeniškega profesorja preč. g. dr. Jos. Faidutti-ja, 24 glasov za kandidata ital. polit. društva „Unione“ g. Zuttionija, 2 glasova za g. Vergna.

„Sočno“ veselje je naše veselje. — „Soča“ se je v jedni zadnjih svojih številkih bahala, kako da je njena stranka pri deželnozborski dop. volitvi na Tolminskem napredovala. Pri prejšnji deželnozborski volitvi dne 5. dec. lanskega leta je dobil njen kandidat 26 glasov, v četrtek pa jih je dobil le 15 in „Soča“ imenuje to napredek (tako napreduje tudi rak. Op. stavca.) ter se nad njim raduje. Nad takim napredkom „Sočine“ stranke pa se radujemo tudi mi in to največ zato, da nam ne bo mogla očitati, da smo škodoželjni in da nas vsaki njen napredek kolje v oči.

Tisti Dorče, ki v „Obrtni zadrugi“ piše in iz številkih sestavlja milijone, je čutil potrebo, da se je v „Soči“ z dne

18. t. m. lotil „Centralne posojilnice“. Ni mu všeč, da nima „Centralna posojilnica“, ki obstoji šele poldrugo leto, že na milijone svojega imetja. Je pa „Obrtna zadruga“ še vse drugačnejši zavod, ki že danes razpolaga z milijoni lastnega denarja (!!!). — Sicer naj si pa Dorče zapomni, da „Centralna posojilnica“ ni bila ustanovljena, da bi odirala kmeta in delala sebi dobiček, pač pa da bi pomagala ljudem. Marsikateri posestnik, ki se pri volitvah ni hotel izneveriti svojemu prepričanju ter bil pri „Ljudski posojilnici“ rdeče podčrtan, je pri „Centralni posojilnici“ dobil zaslonbo. Tudi to mu povemo, da so nekateri nesebični rodoljubi, ki še sedaj delujejo pri „Centralni posojilnici“, ustanovili „Ljudsko posojilnico“, jo mnogo let tako vodili, da se je nabralo več tisoč goldinarjev rezervnega fonda, ter tudi „Obrtno zadrugo“ pomagali oživiti. Tem gospodom se imajo Dorče in pa še drugi Tumovi hlapi v prvi vrsti zahvaliti, da na stroške rečenih dveh zavodov dandanes dobro živé v solnčni Gorici.

Romanje v Rim. — Ker se za poseben vlak z Goriškega ni oglasilo zadostno število udeležnikov, se pridružijo goriški romarji beneškemu posebnemu vlaku, ker kak drug iz bližine sedaj itak ne odpotuje.

Vsled tega so nastale neke premembe v načrtu romanja. Beneški posebni vlak se sestavi še-le v Padovi in odide od tam ob 11¼ dopoldne dne 14. aprila. Treba bo torej prav zgodaj oditi iz Gorice (okoli 6. ure zj.) da se dohiti posebni vlak. Od Kormina do Padove in dalje v Rim morajo romarji skupno potovati, (za naš oddelek bodo pripravljeni posebni vozovi).

Vlak pojde naravnost v Rim, kamor prispe 15. aprila ob 6. zjutraj. Nazaj iz Rima gre lahko vsak romar za-se. Dobé se pa vozniki listki dvojne vrste: Listi od Kormina do Rima in naravnost nazaj stanejo: za III. razred 27-15 ital. lir (okoli 26 kron), za II. razred 48-20 ital. lir (okoli 46 kron), za I. razred 85-95 ital. lir (okoli 81 kron). Listki od Kormina do Rima in nazaj čez Asizi in Loreto-Kormin stanejo: za III. razred 29-40 ital. lir (okoli 28 kron), za II. razred 52-20 ital. lir (okoli 49 kron), za I. razred 93-20 ital. lir (okoli 88 kron). — Ti listki veljajo za 30 dni.

Ker je posebni vlak (beneški) zagotovljen, se vpisuje udeležnike še do 6. aprila. Oglasiti se je pravočasno pri g. Josipu Ličanu, knez nadškofjskemu tajniku v Gorici.

Sprejemajo se potniki tudi iz drugih škotij. Vpisnina znaša za II. razred 2 K, za III. razred 1 K. Udeležniki dobe od odbora izkaznico, s katero kupijo sami vozne listke po znižani ceni v Korminu: časa za to (dve uri) bo dovolj. — Za stanovanje v Rimu se je treba izrečno oglašiti pri odboru, plačalo se bo za to na dan približno 1 liro. — Avdijenca pri sv. Očetu bo v četrtek dne 17. aprila t. l.

O d b o r.

Slepi Lojze utionil. — Kdor je zahajal ob nedeljah in praznikih na Kostanjevico pri Gorici ob času božje službe dopoldne in popoldne, našel je na poti slepega človeka, držečega v jedni roki palico, v drugi pa klobuk, katerega je molil mimogredočim proseč jih, da mu vržejo vanj kak milodareček. Ta človek je bil Lojze Rustja, star 40 let, doma iz Skrilj pri Ajdovščini. Kakor pred Kostanjevico tako je prosjačil slepi Lojze posebno ko so bili večji pogrebi, pred goriškim pokopališčem. Gostoval pa je v Kronbergu pri jednem ali drugem kmetu, postelja mu je bila listje ali seno v kakem hlevu. Na tem svojem poslu, namreč na lovu po milodarih, bil je Lojze tudi v sredo na praznik sv. Jožefa. Ker je ta dan na Kostanjevici velik shod in pride tija vse polno ljudstva kakor iz mesta tako tudi z dežele, imel je Lojze najbrže dobro „žernado“. Zato se ga je pa tudi še precej nasrkal v neki gostilni blizu Hrastiča. Slep in poleg tega še noge pletničave vsled preobilo užite božje kapljice, ni torej čudo, da se je revež, posebno pa še, ker je zgrešil navadno svojo pot, prekužen v neki kamnolom, stoječ tik bližnjici, ki vodi s kronberške ceste proti sv. Trojici, v kamnolom, ki je bil poln vode. Drugi dan okoli 11. ure predpoludne šli so ljudje iz cerkve mimo tega kamnoloma. Najprej zapazijo na vodi neki klobuk, katerega so koj spoznali, da je Lojzetov; potem so začeli brskati po luži s palico in pri tem zadeli ob — Lojzetovo truplo.

Posledice prepira. — V Pečen-kovi krčmi v ulici Trieste sta se sprla Jožef Komel in Jože Milavec. Pri tej priliki je sunil Milavec Komela tako hudo, da je slednji zadel z glavo ob rob neke hišne oprave in se je tako poško-

doval, da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Cepljenje koz. — Ker se pojavljajo po več krajih koze, je odredilo tržaško namestništvo, da se letos čim prej začne staviti koze.

Nova justična palača. — Do konca maja t. l. bode nova justična palača popolnoma dodelana in 1. julija se presele vanjo dotični c. kr. uradi.

Kinematografske poskuse priredi g. Ant. Jerkič, fotograf v Gorici, v nedeljo 23. t. m. od 7—8 in od 8—9 ure zvečer, v svoji delavnici.

Izpred sodišča. — Pred tukajšnjim okrožnim kot kazenskim sodiščem je stal te dni ciganski parček in sicer 19-letni Cari in Pavlina Held. Na rovaš temu parčku so se pripisovale razne tatvine izvršene v goriški okolici, kakor v Dornbergu, Ajdovščini, na Ajševici itd. Posebno pa je sodna preiskava dognala, da je ta parček vkradel Mariji Krivec 1 dežnik, 1 mlin za kavo, 2 ponvi, perilo, 1 havelok itd. vsega skupaj v vrednosti 60 kron. Parček seveda se je rotil in zatrjeval sodnike, da ni na svetu bolj nedolžnih ljudi nego sta onadva, ali sodniki jima niso hoteli verjeti; zato so ju pa zašili za 7 mesecev.

35-letni Jože Sušek delavec v kamnolomu v Nabrežini, šel je s tremi drugimi svojimi tovariši dne 5. jan. t. l. v Tržič. Vsi skupaj popivali so po raznih krčmah, konečno pa podali so se v kavarno. Ko se je približala policijska ura, pozval je kavarnar Mazzoli četvorigo, naj plača svoj račun ter gre iz kavarne. Ker pa ni imel njegov poziv nobenega uspeha, poslal je kavarnar po policijo. Tu pa nastane med Sušekom in policijo prepir, ki je končal s tem, da je bil Sušek aretiran. Ker se je pa aretovanju ustavljal s silo, ga je policija ovadila sodnji. In ta ga je obsodila na 6 tedenski zapor. Zagovornik je bil dr. Gruntar.

Po osmih letih. — 36-letni Jakob Colautti iz Tržiča je bil zapleten v neko kazensko zadevo, ki se je godila pred 8 leti ter obtožen radi nasilstva. Njegova dva brata, ki sta bila tudi zapletena v isto afero, bila sta obsojena, Jakob pa jo je popihal v Ameriko. Ko pa se je zdaj vrnil, so ga prijeli in deli pod ključ.

Ciganska hvaležnost. — Neki gospod sedel je v gostilni gospe Elizabete Juh ob prehodu v Ločnik. Kar stopi predenj neki cigan ter ga poprosi miloščine. Gospod obdari cigana, ali glej: V hipu, ko se cigan zahvaljuje za prejeto miloščino, odnese gospodu zavoj, v katerem so bile razne jestvine v vrednosti 12 kron.

C. kr. kmetijsko društvo vabi svoje ude in ude svojih kmečkih odsekov na naročbo: Modra galica kvintal 52 kron, varščina 10 kron od kvintala. Žveplo 14 kron kvintal (na okol); varščina 4 krone kvintal, pepelov sulfat (potaša) 26 kron kvintal; Amonium sulfat 28 kron kvintal, formalin 2-50 kron vsaki liter.

Posestniki, kateri se udeležijo kot udi kmečkega odseka, imajo pravico celo leto 1902 naročiti blaga pri našem društvu, potem se lahko obrnejo do kmečkega odseka, kateri se ustanovi v vsakem okraju naše dežele.

Uredništvo „Gospodarskega lista“ je prevzel g. Viljem Dominko, vodja slovenskega oddelka deželne kmetijske šole.

Politični obhod dela železniške erte Gorica-Trst od Opčin do sv. Andreja pri Trstu. — Železniški minister je naročil tržaškemu namestništvu da se čim prej izvrši politični obhod dela železniške erte Gorica-Trst in sicer od Opčin do sv. Andreja kilom. 37.070 do kilom. 52.543. V ta namen naznanja tržaški magistrat, da so dotični načrti ter imeniki onih, od katerih se bodo ekspropriirala potrebna zemljišča, razporeženi pri magistratu na uvid vsakemu interesentu in sicer od 22. t. m. do 4. aprila. V tem času posamezni interesenti lahko podajo svoje morebitne ugovore pismeno ali ustmeno.

Bralno in pevsko društvo v Dobravljah bode imelo III. redni občni zbor v torek dne 25. marca 1902 v društveni sobi s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika; 2. Poročilo blagajnikovo; 3. Volitev dveh pregledovalcev računov za leto 1901; 4. Volitev odbora po pravilih; 5. Društvena soba; 6. Razni predlogi in nasveti. — Kobilni udeležbi uljudno vabi o d b o r.

„Hranilnica in posojilnica Biljana-Medana“ bode imela v društvenem prostoru na Dobrovem dne 31. t. m. letni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1) Nagovor predsednikov. 2) Poročilo blagajnikovo. 3) Pregled in potrditev računa za leto 1901. 4) Volitev novega odbora. 5) Slučajni nasveti.

Načelstvo.

Anarhistične zarote ka-li? — Dunajska „Neue Freie Presse“ piše, da je prefekt iz Padove v Italiji, kjer se nahaja neko društvo anarhistov, obvestil reškega guvernerja, da so se podali neki člani tega anarhističnega društva v Trst, da bi izvajali tu, na Reki in v Pulju nekaj terorizem, posebno da je njih namen uprizoriti nekaj atentat na arsenal v Pulju. „Neue Freie Presse“ pravi, da so te vesti prouzročile varnostne naredbes v omenjenih krajih, zaradi tega stoji baje pred Miljami pri Trstu več vojnih ladij, med njimi tudi „Aspern“, ki se je še le pred par dnevi vrnila s Kitajskega.

Koncert „Slov. pevskega društva“ v Trstu. — V nedeljo je priredilo v proslavo 25-letnice delovanja svojega pevovodje g. Srečka Bartela „Slov. pevsko društvo“ v Trstu jubilejni koncert v gledališču „Armonia“. Ob ogromni udeležbi je izvrševalo pevsko društvo program jako dovršeno. Društveni predsednik prof. Mandić je po kratkem slavnostnem govoru izročil slavljencu zlat lovor venec in srebrno čašo. Pri tej priliki je letelo na oder polno šopkov svežega cvetja. Gosp. Srečko Bartel je za ranjnim Hajdrihom najzaslužnejši mož na polju slovenskega petja v Trstu.

Pazinskim županom je zopet izvoljen dr. Šime Kurelič, odvetnik v Pazinu.

Občinske volitve v Voloski-Opatiji. — Volitev v tretjem razredu pri občinskih volitvah v Voloski-Opatiji dne 13. t. m. je bila soglasna. S 302 glasoma so izvoljeni sami hrvatski kandidati. Istotako je drugi in tretji razred volil hrvatske može!

Koliko žita smo pridelali l. 1901 v Avstriji. — Po izkazu, ki ga je izdelalo poljedelsko ministerstvo smo pridelali v Avstriji: pšenice 11-98 milijonov kvintalov, rži 19-1815 milijonov kvintalov, ječmena 14-6073 milijonov kvintalov, ovsa 17-1553 milijonov kvintalov, koruze (turščice) 4-4542 milijonov kvintalov. Vse to žito je bilo vsejano na 6293-99 milijonih hektarov zemlje.

„Narodno-gospodarski Vestnik“ ima v svoji 12. številki sledečo vsebino: 1. Pomorski promet preko Trsta in njega zapreke. 2. Načrt zakona o obrambi proti umazani konkurenci. 3. Malemu obrtniku v pomoč. 4. Razsodbe obrtnih sodišč. 5. Raznoterosti. 6. Listek. Zanka. 7. Izpremembe v trgovinskih in zadržnih registrih na Kranjskem. 8. Tržno poročilo in tržne cene. 9. Oglasi. „Narodno-gospodarski Vestnik“ izhaja deseti dan vsacega meseca. Cena za celo leto 8 K, posamezna številka 70 vinarjev.

Slovenska umetnost. — V najvišjih krogih razširjeni list „Sport & Salon“ izhajajoč na Dunaju prinaša v letošnji 7 številki sliko slikarja Ažbe in v kratkem životopis tega umetnika. O njegovih delih pravi kritik, da so skoz in skoz umetniška. Ažbe je rojen na Kranjskem ter živi sedaj v Monakovem na Bavarskem, kjer si je ustanovil tudi slikarsko šolo. V tej so se vežbali med drugim tudi najvišji aristokratje in razni drugi, ki slovijo že kot umetniki.

Pasji bič in revolver v zbornici. — V seji poslanske zbornice 19. t. m. se je zgodilo nekaj, kar ne povzdiguje baš vglada tega javnega zastopa. Pri neki priliki je češki poslanec Dyk rekel vse-nemškemu poslancu Steinu, da je brezčasten človek. Stein je na to izjavil, da prinese drugi dan v zbornico pasji bič ter da z njim pretepe Dyka, poslednji pa je rekel, da prinese revolver. In res je drugi dan prinesel Stein v zbornico pasji bič. Za njim pride tudi dr. Dyk, katerega je spremljal neki orjaški postrežček, Čeh. Dr. Dyk se za hip odstrani in se vrne z revolverjem. Stein in Dyk sta se nekaj časa hudo gledala, vendar hujšega ni bilo. Stein baje pozove Dyka na dvoboj, a Dyk je Steinovima odposlancema izjavil, da ne prekliča besed, katere je rekel Steinu in da ga smatra za brezčastnega človeka.

V tisti seji je imelo več čeških poslancev seboj revolverje.

Most podrl. — V mestu Zenta na Ogerskem se je podrl velikanski lesen most čez Tiso. Škoda je ogromna.

Šimenc Fric

krčmar

v Gosposki ulici hiš. št. 19,
„Alla città di Gorizia“

toči raznovrstna bela in črna vina ter postreže z vsakovrstnimi okusnimi jedili.

Griporoča se toplo svojim rojakom v mestu in na deželi.

celo v njihovo privatno življenje, katero je poštenemu časnika sveto! Še celo po žepih in po stranišnih svojih nasprotnikov ste stikali in ovajali in potem bi hoteli še drugim kaj očitati v tem obziru!

Cele predale in to po večkrat ste prinašali o „klerikalcih“ itd.

Slomškarje ste začeli napadati že poprej nego so si osnovali svoje društvo in niste prenehali še do danes, a potem ste še toliko nesramni, da se spotikate na opravičenih pritožbah ljudstva, ki noče molče gledati, da mu učitelji na najnesramnejši način zapeljujejo nedolžne otroke, spijo v šoli, sejejo prepir itd.

Nadučitelja Markija je moral dež. š. svet upokojiti, nadučitelja v Senožecah čaka sodba za njegove svinjarije, nadučitelja Koncilja so te dni v Ljubljani aretirali in zaprli in pri nas se slišijo tudi neugodni glasovi o nekem učitelju. No, in vsi ti so bili vrlo „napredni“ člani „dične“ Zaveze in ne Slomškarji.

„Napredni“ učiteljem, ki, kakor vsi pametni ljudje, obsojajo strupene napade v „Soči“, bi pa svetovali, da se otresejo jeroštva od te strani, ako hočejo, da bo zopet mir v deželi. Povejo naj temu trobilu javno, da ne potrebujejo njenega hinavskega zagovornišstva, ki jeouzročilo in največ zakrivilo razdor med učitelstvom samim in z drugimi stanov.

To bi bilo v največjo korist učitelstvu, ker le tako bi prestali napadi na učiteljski štan bodisi od jedne ali druge strani. Kajti na vedno se ponavljajoča izzivanja in napade v „Soči“ ni mogoče molčati in pregovor pravi: kakor se v gozd kriči, tako se iz njega glasi in drugi; po slabi tovaršiji rada glava boli.

Iz Cerkna. (Volitev volilnih mož). — „Liberalci“ so že dvakrat zaporedoma nagromadili v „Soči“ na kvintale izmišljotin o tukajšnjih volitvah, zlasti v „Soči“ z dne 11. marca 1902 št. 30, — zato je že čas, da svet sliši tudi drugo „plat“ zvona.

Geslo cerkljanskih liberalnih nazadnjakov pri tej volitvi je bilo: „Zdaj, ali pa nikdar!“ Zato so se pa tudi pripravljali cela dva meseca prej za ta naskok z agitiranjem na vse kriplje in lovili ljudi z vsemi mogočimi obljubami. Glasove so plačevali od 2 do 5 kron. Naša stranka je svoje ljudi obvestila šele zadnje dva dni. Mi smo bili docela prepričani, da za našo stranko ni nevarnosti, zato se nam ni zdelo potrebno prej agitirati, kajti zanesli smo se na svoje volilce, kateri so zopet storili svojo dolžnost ter vrgli grdi nazadnjaški liberalizem ob tla. Slava našim zavednim možem!!!

Glasov za našo stranko je bilo oddanih 101, dočim so nazadnjaki dobili le 90, torej imeli smo 11 glasov večine. Naravno je, da so nasprotniki, ki so delali z denarjem, marsikaterega našega

pa tudi krasni mauzolej (grobn spomin) si tudi lahko že sami mislimo. Tudi prej omenjeni poveljnik ogerske uporne vojne Poljak Dembinski, ima svojo utcaza Dembinszky (VII. okraj). Dalje se naziva ena ulica po Dessewffy, ki je bil poveljnik enga zbora upornikov in z mnogimi drugimi vsled vojnega sode v Aradu obešen. Tudi sedajni hrvaški ban, ki pa ni nič pokojnemu junaku Banu Jelačiću v domoljubju podoben, ima svojo Hédevary-ntca (v X. okraju). V 15. stoletju znani kršanski vojvoda in junak Sibinjanin Janko, katerega nemška zgodovina po krivici Mažarom prišteva, pristen hrvaški junak, ima svojo Huyodi-utca (v VIII. okraju). Ravno tako ima tudi p. Janez Kapistran, minorit, ki je Hunyadove čete 1556 pri Belemgradu z ognjevito zgovornostjo naukušil, ter Turke slavno porazil, svojo Kapistran-utca. — Komoranski junak Klapka, ki se je najzadnji s trdnjavo Komoransko udal (27. sept. 1849) in Lajos Kossuth, provzročitelj uporne vojne, imata po sebi nazvane ulice; posebno lepa je pa poslednja (v IV. okraju) po kateri smo se sprehajali zvečer 4. dnéva.

volilca premotili, kajti pri njih se je poleg denarja še pilo in jedlo zastoj. — Vemo za več volilcev, katerim se je plačalo od 2—5 kron, da so šli volit.

Zanimiva volilna kupčija je bila pri nekem volilcu v Bukovskem kraju. Dotični posestnik se nikakor ni vdal naprednemu agitatorju, ko ga je ta na vse mogoče načine silil, naj gre naprednjake volit. Ko je agitator videl, da se mož ne da speljati na lanimce, mu vrže na mizo 5 kron, češ: denar ga bode zmotil. A mož je ostal stanoviten, ter se ni dal premotiti niti lažnjivim obljubam niti srebru. Radovedni smo, če ga bodo sedaj naprednjaki tožili radi onih 5 kron, katere je agitator pustil pri njemu, ter so še vedno v njegovem žepu. Uganka pa je pametnemu človeku, o d k o d dobivajo cerkljanski „naprednjaki“ ob volitvah vedno toliko denara za agitacije, ker vendar sami ne utrpijo niti vinarja za kaj nepotrebnega. To vprašanje pa nam bo gotovo razmotril tek časa!...

Pokazali so cerkljanski nazadnjaki pri zadnjih volitvah oziroma agitacijah, da jih v hudobiji, surovosti in lažeh nobeden ne prekosi. Pokazali so svojo podivjanost — in ljudstvo jih je spoznalo. Da, spoznalo je naše ljudstvo, da ti razgrajči so prava šiba božja v okraju, kakor hunski kralj Atila. Kar je dobrega, blažilnega in koristnega, do tega jim ni nič, samo nemir, prepir in razdor netiti, to je njih dušna hrana. Pravi narodni zakletniki!

Pri agitaciji se je posebno bahato obnašal „skesani“ krčmar Peter Jurman, kateri je bil baje pozabil na svoje spokorjenje, ter ga zadnja izkušnja, ko je stal kakor trepetlika na vodi — ni prav nič izbistrila. Peter je sam spoznal pred dobrim mesecem, da njegova strankarska fanatičnost in obrekovanje drugih, je v njegovo pogubo. A danes je zopet stari bahač. Prav nič ga ni sram, da se je bil moral radi svojega babjega jezika tako ponižno ukloniti, kakor vsaki hruštač, kateri ne more svojega dolgega jezika brzdati. Cela ta afera pa že pride na dan, saj k temu bo Jurman sam pripomogel. Ta človek se je že večkrat izrazil, da „klerikalcev“ ne mara v svojo krčmo, a pred nosom pa se jim laska! Danes pa ko poseda malone že sam v svoji krčmi, — obžaluje svoje zmote. Toda prepozno, prepozno!...

V očigled dejanjem, katera je uprizarjal in deloma še uprizarja krčmar Peter Jurman proti naši stranki v Cerknem in na splošno, kličemo možem naše stranke: Svoji k svojim!!! Menda nas bodo naši pristaši razumeli, kakor i okoličani in tujci, katerim je na tem, da vlada v Cerknem sprava in tudi še nadalje pravi dejanski napredek. Rogovileže pa pustimo na miru, ker jih ni mogoče več rešiti iz njihovega grdega nazadnjaštva, tem manj jih pa še nadalje p o d p i r a t i in jim tako dajati orožje zoper nas!

Peter Jurman, dasi mu ne želimo slabega, torej lahko shaja brez „klerikalcev“, in naj sam sedi v svoji (?) krčmi. Uverjen pa naj bo, da se nam prav nič sline ne cedé po „liberalni“ postrežbi, zlasti ne po tisti „p r e d z r c a l o m“. Tako smo za enkrat tudi s tem bahačem temeljito obračunali. Kar bi pa še iskal, že tudi dobi!...

Dopisnik v „Soči“ je tudi lagal, da se je agitiralo s posojilnico in „Kmetijsko zadrugo“. Teh dveh zavodov napenjak je še ne morejo pustiti v miru; pa na te laži ni moj namen odgovarjati, ker upam, da bo načelstvo imenovanih zavodov samo odgovorilo, ako se mu bode sploh vredno zdelo. Pri nobeni priliki ne morejo naši napenjak po zabiti „skomine“ in slin, katere se jim cedé po teh dveh zavodih in njihovih kaptalih. Prekasni, da, prekasni ste gg. „naprednjaki“ v tem oziru na Cerkljanskem za odstranitev „glavne ovire“, na katero se „klerikalci“ naslanjamo, — kakor pišete, — kajti tu so vsi vaši poskusi neuspešni; tudi sam „napredni generalni

gine s sveta brez sledu vse naprednjaštvo nego se vam vaši prazni upi izpolnijo.

Glede vseh očitaj našim trdnim zavodom, vam resno svetujemo, da bi bilo še najboljšo, da dopisniki „Soče“ pred svojim pragom pometete nakopičene smeti, katerih imate toliko, da se že ne vidite iz njih. Mari ste že pozabili na izid revizije občinskih računov iz l. 1899; ni li tam dišalo nekako po... gnjilobi??? — Je-li nekdo že pozabil, po kaki ceni se njegovemu političnemu nasprotniku sadna drevesca režejo in uničujejo? — Hočete li s svojim izzivanjem nas res v to prisiliti, da pridemo z vašimi preteklimi nečastnimi dejanji in s polnimi imeni na dan, in nagromadimo dela državnemu pravdnistvu? Imate na vesti dejanja, o katerih bi se svet čudil, zato pa le z maslom na glavi na solnce, utegne se stopiti, še preden sami mislite. Radi bi videli eno samo trohico naprednosti v vas, a zastoj smo jo do sedaj iskali; videli smo pa, da spadate vse kam drugam, kakor v pošteno človeško družbo! Vaše izzivanje ne odide zasluženemu plačilu! — Dovolj za danes!

Radi verujemo, da vam je milo po izgubljenih novcih, plačani jedi in pijaci o zadnjih volitvah, pa kakor se denar in pijača vam ne povrne, ravno tako se vam **nikdar** ne povrne vodstvo cerkljanskega okraja. Amen.

Politični pregled.

Državni zbor.

Poslanska zbornica je dokončala razpravo o postavki naučnega ministerstva „visoke šole“ ter jo sprejela nespremenjeno tako, kakor je bila sprejeta v proračunskem odseku. V torek je vsprejela poslanska zbornica tudi v drugem branju dvamesečni proračunski provizorij. Pri tej priliki se je dogodil v našem parlamentu velikanski vsenemško izdajski škandal, katerega je provzročil Schönerer s svojim govorom, ki je dejal: „Nemci ne bodo zaupali nobeni vladi, dokler ne bo pripoznan v Avstriji nemški jezik kot državni jezik, in je zaklical koncem svojega govora: „Hoch und Heil den Hohenzollern!“ Za trenotek je bila vsa zbornica osupnjena. Vsi vsenemški poslanci so pričeli Schönererju burno ploskati in upiti: „Hoch die Hohenzollern, Heil die Hohenzollern!“ Na desnici je ta nastop vsenemških poslancev povzročil skrajno ogorčenje. „Pfui!“ klici so gromeli na Vsenemce. Čehi so ironično klicali: „Heil!“ Češki radikalec Choc je pričel peti „Heil dir im Siegeskranz!“ Vsenemec Stein predsed: „Mi čakamo graje!“ Predsednik je najstrožje obsodil Schönererjev nastop in mu izrekel grajo. Stein: „Hoch die Hohenzollern!“ V zbornici je nastal strahovit ropot. Čehi so upili na Vsenemce „Lausbuben!“

Ko je končal svoj govor socialni demokrat Rieger, pričel je govoriti dr. Kramar, ki je polemiziral s Schönererjem in dejal, da je današnji dan pokazal, za koga bi bil nemški državni jezik za Avstrijo, namreč za Hohenzollerje. Čehi in desnica je Kramaru burno aplavdirala. Vsenemci so Čeha psovali. Stein je vpil na češkega posl. Reichstädterja: „Molčite, vi črni piskrovezi!“ Vsenemci kriče na Dyka, ki se jim roga v obraz in jim kliče: „Kopa fantalinov!“ Vsenemci vpijejo, da ga bodo klofotali. Dyk Vsenemcem: „Z vami ne govorim. Ali hočete dobiti od mene klofute?“ Kramar konča svoj govor s klicem: „Živela država, ki je vsem narodom pravična!“ Desnica aplavdira. Vsenemci kriče: „Heil die Hohenzollern!“

Poročevalec Kathrein protestira v svojem govoru proti veleizdajskemu nastopu Vsenemcev in pravi, da bodo ta nastop obsodili vsi prebivalci Avstrije brez razlike narodnosti in narodi avstrijski bodo ostali zvesti avstrijskemu cesarju. Vsenemci vpijejo: „Mi ostanemo zvesti Hohenzollerjem!“ Kathrein zaključuje svoj govor: „V imenu vseh Avstrijcev kličem: Bog živi cesarja Franca Jožefa I.“ Desnica se z navdušenimi klici pridruži Kathreinu. Vsenemci na vso moč zopet upijejo: „Živeli Hohenzollerji!“

Na ministerskega predsednika Körberja so naredili ti prizori najmučnejši vtis. Gledal je te prizore bled kakor smrt in se je tresel od razburjenja. — Koncem seje je vlada doživela poraz. Odklonjena je bila nujnost, da se prestopi takoj v tretje branje proračunskega provizorija s 109 proti 69 glasovom.

klicali: „Danes ste si poiskali zaupnico!“

V sredo je bil pa proračunski provizorij tudi v tretjem branju sprejet. Zbornica pa je nadaljevala razpravo o proračunu naučnega ministerstva in sicer o postavki „srednje šole“. V četrtek sta govorila k tej postavki tudi slovenski poslanca Žičkar in dr. Tavčar. Žičkar se je posebno bavil s celjskim vprašanjem ter temeljito pobijal Stürghov predlog glede odprave celjskih slovenskih paralek.

Včeraj je zbornica nadaljevala in končala razpravo o proračunu za srednje šole. Nemci so zahtevali, da se iz proračuna izbriše svoti za slovenske gimnazije v Celju in za češko gimnazijo v Opavi. Pri glasovanju po imenih je ta predlog padel.

Pri glasovanju o resolucijah padla je resolucija grofa Stürgha glede celjske slovenske gimnazije. Za resolucijo glasovalo je 170 poslancev, proti resoluciji pa 203, med zadnjimi so bili tudi Italijani. Vsled tega dostavek glede hrv. gimnazije v Pazinu ni prišel niti na glasovanje.

Odstop ogerskega domobranskega ministra.

Listi so v zadnji čas mnogo poročali o odstopu ogerskega domobranskega ministra barona Fejérváry-já. O uzrokih nameravanega odstopa tega ministra pa je došlo ravno v javnost jako zanimivih podrobnosti, katere postavljajo v čudno luč novi politični kurs na Ogorskem. Ogorska nacionalna stranka kateri nekako načeljuje sam ministerski predsednik Szell, je hotela spraviti v kabinet na mesto odstopivšega trgovskega ministra, nekega gosp. Horánszky-já. Baron Fejervary pa je izjavil, da s tem gospodom ne mara sedeti skupaj v ministerstvu in je podal demisijsko. Ob enem s svojo demisijsko je predložil cesarju neko spomenico, v kateri je navel napake ministra Szella. Povedal je, na kak način je Szell omogočil imenovanje Horanszkega trg. ministrom. Szell je predložil cesarju predlog imenovanja Horanszkega vključ opominom Fejervaryjevim. Še le, ko je cesar že imenoval Horanszkega ministrom, razodel je Szell to Fejervaryju, vsled česar je ta podal demisijsko. Szellovi pristaši t. j. židovsko-nacionalna in protidinastična Košutova stranka se je že veselila odstopa krščanske mislečega ministra Fejervary-já, — kar h kratu pa je prišlo presenečenje. Cesar je preteklo nedeljo sprejel v posebni avdienci Fejervary-já ter izrazil željo, da minister umakne svojo demisijsko, kar se je tudi zgodilo. Ob enem je cesar pisal osebnostem baronu Fejervaryju, ter v posebno prijaznem smislu hvalil njegove velike zasluge, priznajoč uzroke njegovemu odstopu. Ta korak vladarjev je kakor bomba udaril v ogerske židovsko nacijo. kroge, kajti s tem je doživel minister Szell poraz, kakoršnega on in njegovi tovariši niso pričakovali. Koj za tem so hoteli nacionalci prirediti neki banket, katerega naj bi se udeležili vsi člani parlamenta. Košutovci so takoj obljubili, a odpovedali so člani katoliške ljudske stranke, vsled česar se nameravani banket ni priredil. Pokazalo se je pa, da so židovski nacionalci in Košutovci s tem banketom hoteli prirediti demonstracijo proti kroni, kar se jim ni posrečilo.

Obnovitev trozveze.

Milanski list „Corriere della sera“ ve poročati, da ni dvoma, da se trozveza zopet podaljša za nadaljnjih šest let.

Izgon slovanskih dijakov iz Nemčije.

Nemška vlada je izdala naredbo, ki prepoveduje slovanskim dijakom iz Avstrije študirati v Poznanju in v Sleziji. Dozaj so izključili iz tamošnjih šol že 650 dijakov. Vsled tega koraka nemške vlade je poslanec Breiter vložil v seji 20. t. m. v avstr. zbornici interpelacijo. Breiter zahteva, da se v slučaju, ako intervencija ostane brezuspešna, izženo iz Avstrije vsi nemški dijaki, podaniki nemške države.

Razmere v Španiji.

V Španiji so razmere še vedno zelo zamotane. Upliv republikanskih, obstanku države silno nevarnih krogov je čedalje večji, a vlada nima moči, da bi se mu upirala. Ministerstvo za ministerstvom pada in nikdo si ne upa pod obstoječimi razmerami biti minister. Kraljica je z nova naročila liberalnemu Sagasti, da sestavi nov kabinet. Pravijo, da ž njim drže tudi uporni življi, a prav gotovo se izkaže tudi on nezmožnega za vlado. Najžalostneje je to, da ni na španskem prestolu — moža. Kralj Alfonz XIII. bode meseca majnika proglašen polnoletnim; a ker je na duhu in telesu slabo razvit, bode še nadalje vladala mati mu kraljica Kristina.

Vojna v južni Afriki.

Vrhovna poveljnika bursko-angleške vojske v južni Afriki Botha in Kitchener

Javna zahvala.

Podpisani izrekati tem potom najsrčneje zahvalo vsem onim, kateri so ob času bolezni in prerane smrti najinega pri-srčno ljubljenega sina, oziroma brata, gospoda

Anton-a Pere,

učitelja v Avčah,

skazali ljubezen do blagega pokojnika. Posebno se zahvaljujemo preč. gosp. župniku Kokošarju za preveliko skrb in požrtvovalnost, velerodnemu gospodu pl. Braunitzerju za podeljeni venec, vsem udeležnikom pogreba, zlasti prečastiti duhovščini, blagorodnemu gospodu Fr. Finžgarju, c. kr. okr. šol. nadzorniku, blagorodnemu gospodu Fr. Vodopivcu, c. kr. svetniku, velespoštovanim gg. učiteljem in gospicam učiteljicam, častitim gospem in gospicam, prečastitemu gospodu Drag. Kumarju za izkazano zadnjo čast v Avčah, p. n. Avčanom, ki so prihiteli spremit ga k zadnjemu počitku in sploh vsem onim, ki so nama stali na strani v naj-bitnejših trenutkih. Vsem ključevi ginjenega srca: Bog stotero povrni!

V Gorici, 22. marca 1902.

Žalujoči

Katarina in Marija Pere.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

„Centralna posojilnica“

v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

sprejema **hranilne vloge**, katere obrestuje po 4½ p. l. mesečno; nevzdržene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje **posojila** udom na osebni kredit po 6% in na vknjižbo po 5½.

Sprejema **člane** z glavnimi deleži po 200 K in z opravičnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za nalaaganje in vračanje so na razpolago položnice c. kr. poštne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštних stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj v ulici Vetturini št. 9.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti, kakor tudi kratkočasnih iger slovenskih „**Mari-janie**“ t. j. ličnih in trpežnih miz iz trdega lesu, ki imajo znotraj tro- ali štiridelno kegljišče z vrtenci in kegljavnično blagajno po najnovejši sestavi, za krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja naj-hitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

V pisarni Seitz-ove tiskarne nasproti semenišča v Gorici prodaja se po znižani ceni — 2 kroni 60 vin.

Veliki teden

in

Velika noč,

spisal profesor Andrej Marušič.

Knjiga se pošilja tudi po pošti po povzetju. Kdor pa denar že z naročilo vred pošlje, naj pridene še 20 vin.

Glavna

družbena trgovina

išče po slovenskih krajih zastopnike in potovalne opravnike (agente) proti plačilu in proviziji.

Ponudbe je oddati na pošti v Gorici pod št. 246 (poste restante).

Gostilna

„Vinarskega in sadjarskega društva za Brda“ v Gorici, ulica sv. Klare št. 15

toči pristna bela in črna vina iz društvene kleti, in puntigamsko pivo. Postreže z okusnimi jedili. — Na razpolago so blevi za živino in dvorišče za krogljanje.

Za obilen obisk se toplo priporoča svojim rojakom

Anton Gerbec,

gostilničar.

Železnato
vino

krepča
malokrvne,
nervozne in
slabotne osebe

LEKARJA
Piccoli-ja
v Ljubljani.
Dobiva se v lekarnah



Edina zaloga na Kranjskem
lekarna

PICCOLI

„pri Angelu“ v Ljubljani,
Dunajska cesta.

Polliterska steklenica 2 K.

Zunanja naročila izvršuje lekarnar GABRIEL PICCOLI v Ljubljani točno ako se mu pošlje znesek po poštnem povzetju.

Dobiva se tudi v lekarnah v Gorici, Tolminu, Trstu, Istri in Dalmaciji po 2/40 K steklenica.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,



briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnicah na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Franc Melink,

zidarski mojster v Višnjeviku št. 67,

prevzema vsa zidarska dela po naj-nizji ceni. — Naročena dela se lično izvršujejo.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici h. št. 25.

(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Mljave prve in druge vrste, namreč po ½ kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanj po 5 Kg. na vse kraje.

Lepa priložnost!!

Radi pozne zimske sezone, prodajam sledeč zimsko blago

po lastni ceni

Volneno in bombažasto Jaeger perilo za dame, gospode in otrok

Volnene in bombažaste rokavice „ „ „ „ „ „

Volnene in bombažaste nogovice „ „ „ „ „ „

Čevlje za dom „ „ „ „ „ „

Volnene šerpe in rute. Kožuhaste ovratnike. Čepice za otroke.

I. Zornik v Gorici,

Gosposka ulica št. 7.

Edina slovenska zaloga vsih potrebščin za dame in gospode, gg. šivilje in krojače.

„Narodna Tiskarna“

ima v zalogi vse tiskovine za duhovnije, županstva in druge urade, na močnem papirju



„Narodna Tiskarna“

ima v zalogi in na prodaj knjige: „**Iljado**“, „**Tri igre**“ za slov. mladino in „**Zgodovino tolminske šole**“

„NARODNA TISKARNA“

v Gorici, ulica Vetturini št. 9

je preskrbljena z povsem novimi črkami, okrasiki in finim papirjem, ter more prevzeti vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

Izdeluje vsa dela v najkrajšem času po tako nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence.

„Narodna Tiskarna“

tiska

„GORICO“

ki izhaja dvakrat na teden v dveh izdajah, ter stane na leto 8 kron, pol leta 4 K, četrt leta 2 K

Pismena naročila tiskovin se izvršijo z obratno pošto; vsa druga v najkrajšem času

„Narodna Tiskarna“

tiska

„PRIM. LIST“

ki izhaja vsak četrtek ter stane na leto 4 krone, pol leta 2 K, za manj premožne celo leto 3 K

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pada na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Solskih ulicah in Jellersitz v Namskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Veturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petivrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

„Soča“ in glasovanje o dispozicijskem zakladu.

„Soča“ je tako prepričana kakor o svoji smrti o tem, da večina njenih čitateljev ne čita drugega nego — „Sočo“ in da imajo to, kar jim napiše, za sveti evangelij. Zaradi tega si tudi lahko o vsaki priliki privoščijo katero, ki v najbolj političnih rečeh nima s politiko nič opraviti, marveč ki izvira le iz osebnega maščevalnega žolča kakega „Sočinega“ pisca. Take stvari si privoščijo „Soča“ ob vsaki priliki in privoščila si jih je tudi zdaj, ko je napisala „članek“ o glasovanju o dispozicijskem fondu. V tem članku je nagramadila vse drugo, le jedra se je skrbno ogibala.

In katero je bilo jedro glasovanja o dispozicijskem fondu od strani kluba naprednih slovenskih poslancev? To jedro je bilo, kakor je „Slovenski Narod“ izrecno poudarjal, to, da napredni klub na željo zastopnika mesta Ljubljana z ozirom na finančno stanje slovenske stolice, hudo zadete po potresu, pribori kako vladno drobtinico. Da je napredni klub izrekel z glasovanjem za dispozicijski zaklad zaupanje vladi, to je pač resnično, a da je to storil baš ob času, ko je vlada omogočila Nemcem zmago pri glasovanju proti celjski slovenski gimnaziji in ko je v tem z novič pokazala, da ne upošteva najopravičenejših slovenskih zahtev, — to je moralo vzbuditi ogorčenje v vsakem pravem Slovencu. In baš radi tega je bilo tudi popolnoma na mestu, da so ostali Jugoslovani s Čehi vred, kolikor je bilo navzočih pri seji, glasovali proti dispozicijskemu zakladu. Jedino slovenski napredni klub, zastopan pri glasovanju po poslancih dr. Ferjančiču in Plantanu, je glasoval za dispozicijski zaklad. Preteveni vzrok je bil po „Narodu“ ta, da se pribori vladno drobtinico za mesto Ljubljana, — pravi in pravcati vzrok pa je bil: klubovanje naprednega kluba iz zamere radi izobčenja naprednih poslancev, odnosno dr. Tavčarja samega iz zaveze jugoslovanskih poslancev. Ta vzrok je „Slov. Nar.“ navel praznolčno, kakor da bi se ga ne moglo poznati. Zakaj so bili jugoslovanski poslanci proti vsa-

koršni državnozborni zvezi z dr. Tavčarjem, to on kot „Slov. Nar.“ jako blizu stoječa oseba prav dobro vé. Nas ta zadeva sicer nič ne briga, mi smo v svojem članku kritikovali le fakt, da so se napredni poslanci s tem glasovanjem izkazali več ali manj vladne kimovce, dasi je „Narod“ prej drugim očital vladino „kimovstvo“, in da je Oskar Gabršček grešil še toliko več, ker njega kot goriškega poslanca prav nič ne brigajo lokalne zadeve kranjskih ljudskih zastopnikov.

Kako dobro smo jo v svojem članku na to stran pogodili, spričujejo same ljubljanske „Novice“, ko v svoji 10. let. številki pišejo: „Iz tega mučnega položaja (namreč da bi napredni poslanci ne mogli ničesar storiti za svoje volilce) je rešila napredne poslance okolnost, da s stališča svojih volilcev in njihovih interesov nimajo vzroka, nastopiti proti vladi tako opozicijsko, kakor štajerski in primorski poslanci. Vladna politika v mestih na Kranjskem se namreč bistveno razlikuje od vladne politike na Štajerskem in na Primorskem; v tem, ko je v teh dveh deželah vseskozi Slovincem neprijazna, je v mestih na Kranjskem še dosti objektivna...“

Ali je „Sočin“ člankar bral „Novice“ in v njih te znamenite stavke, ne vemo, vendar, ako jih je bral in se je še vsejedno predrznil napisati svoje zlohotne vrste proti nam, potem ga ne moremo smatrati za drugo nego za navadnega časnikarskega paglavca. „Novice“, ki zagovarjajo postopanje naprednega kluba, našemu Oskarju Gabrščeku, ako se ga kaj takega sploh prime, gotovo niso storile posebne usluge, vendar izdale so kranjske tovariše našega Oskarja na celi črti. Povedale so, da so kranjski zastopniki mest bili opravičeni izkazati vladi nekako zaupanje, ker je vladna politika v kranjskih mestih „še dosti objektivna“, dale so pa razumeti Oskarju Gabrščeku, da ni bil opravičen izkazovati s kranjskimi tovariši vred zaupanja vladi, ker je vlada Slovincem na Primorskem vseskozi neprijazna. Hujšega popra „Novice“ pač niso mogle

potresti pred Oskarja in njegove pristaše okoli „Soče“, nego so to storile s svojo znamenito izjavo. In vendar si drzne „Soča“ še trditi, da je „Gorica“ zasnovala proti Oskarju Gabrščeku „cel pamflet na podlagi laži“ in trditi, da Oskar Gabršček ni glasoval za dispozicijski zaklad, ker ga takrat ni bilo na Dunaju.

Dečaskemu „Sočinemu“ piscu moramo poklicati v spomin, da smo mi pisali svojo kritiko proti postopanju Oskarja Gabrščka na podlagi resničnih dogodkov in „Narodovih“ izvajanj; ako so laž ista izvajanja, mi ne moremo zato; potem mu moramo poklicati v spomin, da je „Narod“ v svoji številki od 1. t. m. to-le zapisal: „Klub naših poslancev pa je soglasno in takoj od pričetka sklenil, da glasuje tako za prestop v nadrobno razpravo kakor za dispozicijski zaklad“. Ako je torej klub soglasno sklenil glasovati, se to pravi menda toliko kakor da so vsi člani tega kluba glasovali in makar če je bil jeden sam na Dunaju. Ako je „Sočina“ otroče tako bedasto, da niti tega ne pojmi, potem naj ne pisari političnih člankov. Kje je torej v našem članku količjak hudobije, laži in infamnosti? Ali misli „Sočin“ pisec, da je dosti, ako kdo korajžno udari z nogo ob tla in vrže nekaj dokazov svoje fine olike v podobi umazanih psov na osebe in na neprijeten mu — „konkurenčni list“, — pa bo koj vse dobro?

Vrhunec neolike pa je pokazala „Soča“ s tem, da podtika naš članek dr. Gregorčič-u, češ, da on piše „polemične članke“, in pa da mu z nova predbaciva stvari, glede katerih smo že večkrat rekli, da je podli falot oni, ki tako govori a ničesar ne dokaže. Mi smo v svojem članku govorili le o bistvu glasovanja, o dispozicijskem fondu in našo kritiko v članku v polni meri podkrepjujejo „Novice“, „Soča“ pa tudi tu, kakor vedno najde le priliko, da odpre dušek osebnijezi in udriha po osebah....

Dopisi.

Z dežele. — „Soča“ ostaja, kakor se vidi, nepopoljšljiva. Nič je ne izmožre krepki udarci, ki jih dobiva dan na dan od desne in leve, odkrivajoč ljudstvu

njeno satansko zlobo in izzivanje, njeno pohujljivo delovanje in priliznjeno hinavščino. Omenivši v št. 33., da sta se dve učiteljski osebi izselili z Goriškega na Štajersko, trdi ta hinavka, da je temu vzrok slabo gnotno stanje učiteljstva in pa preganjanje od strani klerikalcev.

Kar se tiče prvega, moram omenjati, da je „Soča“ pred nekaj časom v odločujočih trenutkih pisala in hujskala proti učiteljstvu, dasi je bilo tedaj gnotno stanje istega primeroma veliko slabše nego dandanes in s tem morda tudi pripomogla, da se ni isto zdatnejše izboljšalo. Tudi so „Soča“ in oni, ki stoje okoli nje, delovali z vsemi sredstvi proti deželni užitnini, ki bi bila v prvi vrsti v prilog učiteljstvu. In ali ni glava „naprednjakov“ ki se hlinijo za učiteljske prijatelje, ker jim tako kaže, pokopal sadu abstinence, ki bi bil največ v korist učiteljstvu? Sedaj pa pomiluje ta hinavka „to ubogo, zatirano“ učiteljstvo, ki se mora izseljevati zaradi „mizerije“ in preganjanja! Tako podlo in nesramno znajo „farbati“ le naši „naprednjaki“.

Ali si niso ravno „klerikalni“ poslanci največ prizadevali za zboljšanje učiteljskih plač in ali niso bili ravno „napredni“ listi, ki so, kakor poprej omenjeno, pri vsaki priliki proti delovali? Ali ni „klerikalni“ poslanec, g. profesor Berbuč, še v zadnjem zasedanju podal predlog, da bi vlada prispevala za šolstvo? Toda kaj bi pisal o stvareh, ki so nam vsem predobro znane, „Soči“ tudi. Studi se nam le tako pačenje in zavijanje resnice in zato je težko molčati.

Ravno taka je s trditvjo, da bi se komu krivica godila z ovajanjem in preganjanjem „klerikalcev“. Ako se je pa vendarle komu pripetilo kaj neljubega, pripiše naj sam sebi in pa hujskačem v Gosposki ulici. Ljudstvo plačuje učitelje, da mu poučujejo in odgojujejo mladino, ne pa da sejejo prepir in razdor po deželi ter služijo za priganjače kakemu lačnemu dohtarju ali pa kakemu steklomu časnikarju. „Soča“ naj tudi uvaža pregovor, ki se glasi: kdor seje veter, bo žel vihar.

Ali ni bila ravno ona tista, ki je prinašala najnesramnejše napade (tudi iz učit. krogov) na razne osebe in segala

LISTEK.

Potovalne črtice z Ogerskega.

(Spisal M. Mihaeljev. — 1902.) (Dalje).

»Tudi Oger pesni poje, In slavi junake svoje« itd. Ant. Hribar.

Ulice in trgi.

Ker imam goli imenik vsih buda-peštanskih ulic, cest in trgov v rokah, preidem najprej k pomenu nekterih zgodovinsko znamenitih ulic (za Mažare), omenim še to o velikanskih poslopjih cesarskih kopelji, ki imajo 4—5 blagovališč za visoko in nižjo gospodo, kakor tudi stanovanj in da je notri tudi lepa katoliška kapela. Ko sem namreč drugi dan popoldne, (bilo je ravno v soboto) prišel zopet v iste ogromne kopelji, da združim „prijetno s koristnim“, sem videl več katoliških duhovnov, ki najrajši v te kopelji zahajajo; pa vsi so govorili le mažarski; nemščino je le malokdo za silo lomil. Pri tej priliki me je opozoril neki topliški uslužbenec, da se vsako leto od 1. maja do 31. avgusta v kapeli cesarskih kopelji in to vsako nedeljo in

praznik ena sv. maša služi po rim. katoliškem obredu za topličarje; pa tudi, ako bi jaz želel, lahko pridem vsaki dan tje maševati, za kar sem se pa lepo zahvalil, ker sem itak že prej obljubil hoditi maševati v karmelitsko cerkev. — Dalje se nahaja poleg kavarne in gostilen v teh cesarskih kopeljih tudi poštni in brzojavni urad in ena javna telefonska postaja. Iz čakalnice stopi gost neposredno na električno progo, in za malo vinarjev (6—28 h) se pelje, kamor hoče na vse strani obeh mest in do mestnih železničnih velikih postaj. Poleg obrežnih nasadov teh ogromnih ces. kopelji prihaja in odhaja v topliški dobi, vsake pol ure tudi parnik donavske parobrodne družbe in za ravno tako malo vinarjev se lahko pelje potnik do „Vamhaztér-a“ (Carinski trg) in drugih krajev obeh mest. Iz tega se je gradil ravno tačas velikanski most z enim samim obokom čez Donavo do pod Blocksberg-a. Zato se je moralo radi prostora mnogo lepih hiš na obeh straneh Donave porušiti. Naj torej preidem na nekatere bolj zgodovinsko znamenite ulice in trge po „abecednem redu“. Vseh ulic, velikih in malih, pa trgov je 879, kakor sem jih

sam naštel po onem nemškem in mažarskem golem imeniku. Prva največja in najdaljša je med temi ona že pred omenjena Andraševa ulica (Andrassy-út) 2-3 kilometrov dolga in krasna (v VI. okraju). Da ima prvi praded Mažarov glasoviti Attila, kralj divjih Hunov, († 453) v spomin po njem nazivano ulico: Attila-uteza, se že samo o sebi razume (v I. okraju, v Budi). Tudi njih drugim pradedom divjim Obrom (Avarom) na čast je „Avar-uteza“. Ravno tako ima tudi ogerski državnik (nove dobe) baron Eötvös svojo Eötvös uteza in trg, na katerem stoji tudi njegov spominski bronnen kip (v I. okraju). Iz uporne vojne znani Ludovik Batthyanyi, ki je bil 1848—49 ministerski predsednik ter bil vsled vojnega soda v Aradu ustreljen, ima ne le umeten mavzolej na velikem pokopališču, ampak tudi po njem nazivano „Batthyanyi uteza“ (II. okraj). Tudi znani general Bem, ki je bil Poljak in se je v isti uporni vojni odlikoval, pa bil slednjič z višim poveljnikom Dembinskim, tudi Poljakom, od Paskieviča in Haynaua in Jelačica 9. avgusta 1849 l. pri Temešvaru premagan, ima svojo ulico, (Bem-uteza, VII. okraj). Iz 30letne

vojske znani Bethlen Gabor, ki je hotel cesarju Ferdinandu II. iztrgati ogerske dežele, ima tudi svoj Bethlen tér(g) (Bethlenplatz). Ravno tako ima tudi znani krivoverec Kalvin v spomin svojo „Kalvin-uteza“ in „Kalvin-tér“, na katerem stoji že spredaj omenjena kalvinska cerkev; kajti mnogo pristnih Mažarov se spoznava h isti krivoveri. Slišal sem, da ti Kalvini zlo sovražijo Slovence in katoličane, kakor luteranski Švabi. — Iz uporne vojne 1848—49 znani srbski odpadnik in vojni poveljnik Damjanić, ki je bil tudi od vojnega soda v Aradu h smrti obsojen, ima svojo ulico: (Damjanić-uteza). Ta je bil neki med mnogimi ostalimi uporniki četovodji, ki so bili preje častniki v cesarski vojski, pa so po razglasenju (ogerske) republike, čije predsednik je bil (Ludovik) Lajos Košut, služili proti cesarju v javni ustaji, — zadnji obešen. Ko se je bližal vislicam, je neki po srbski mrmljal: „Svuda bijah prvi u bitci, a sada moram ići poslednji na viešala!“ — Da ima za Mažare velezaslužni državnik Franc Deák, čegar pradedi so mu bili Slovaki, in ki je z glasovitim Beustom dogodil nagodbo z Austrijo, svojo utezo in spominski kip,

celo v njihovo privatno življenje, katero je poštenemu časnika sveto! Še celo po žepih in po straniščih svojih nasprotnikov ste stikali in ovajali in potem bi hoteli še drugim kaj očitati v tem obziru!

Cele predale in to po večkrat ste prinašali o „klerikalcih“ itd.

Slomškarje ste začeli napadati že poprej nego so si osnovali svoje društvo in niste prenehali še do danes, a potem ste še toliko nesramni, da se spotikate na opravičenih pritožbah ljudstva, ki noče molče gledati, da mu učitelji na najnesramnejši način zapeljujejo nedolžne otroke, spijo v šoli, sejejo prepir itd.

Nadučitelja Markija je moral dež. svet upokojiti, nadučitelja v Senožecah čaka sodba za njegove svinjarije, nadučitelja Koncilja so te dni v Ljubljani aretirali in zaprli in pri nas se slišijo tudi neugodni glasovi o nekem učitelju. No, in vsi ti so bili vrlo „napredni“ člani „dične“ Zaveze in ne Slomškarji.

„Naprednim“ učiteljem, ki, kakor vsi pametni ljudje, obsojajo strupene napade v „Soči“, bi pa svetovali, da se otresejo jerobstva od te strani, ako hočejo, da bo zopet mir v deželi. Povejo naj temu trobilu javno, da ne potrebujejo njenega hinavskega zagovornišva, ki je povzročilo in največ zakrivilo razdor med učiteljsvom samim in z drugimi stanovi.

To bi bilo v največjo korist učiteljsvu, ker le tako bi prestali napadi na učiteljski stan bodisi od jedne ali druge strani. Kajti na vedno se ponavljajoča izzivanja in napade v „Soči“ ni mogoče molčati in pregovor pravi: kakor se v gozd kriči, tako se iz njega glasi in drugi; po slabi tovaršiji rada glava boli.

Iz Cerkna. (Volitev volilnih mož). — „Liberalci“ so že dvakrat zaporedoma nagromadili v „Soči“ na kvintale izmišljotin o tukajšnjih volitvah, zlasti v „Soči“ z dne 11. marca 1902 št. 30, — zato je že čas, da svet sliši tudi drugo „plat“ zvona.

Geslo cerkljanskih liberalnih nazadnjakov pri tej volitvi je bilo: „Zdaj, ali pa nikdar!“ Zato so se pa tudi pripravliali cela dva meseca prej za ta naskok z agitiranjem na vse kriplje in lovili ljudi z vsemi mogočimi obljubami. Glasove so plačevali od 2 do 5 kron. Naša stranka je svoje ljudi obvestila šele zadnje dva dni. Mi smo bili docela prepričani, da za našo stranko ni nevarnosti, zato se nam ni zdelo potrebno prej agitirati, kajti zanesli smo se na svoje volilce, kateri so zopet storili svojo dolžnost ter vrgli grdi nazadnjaški liberalizem ob tla. Slava našim zavednim možem!!!

Glasov za našo stranko je bilo oddanih 101, dočim so nazadnjaki dobili le 90, torej imeli smo 11 glasov večine. Naravno je, da so nasprotniki, ki so delali z denarjem, marsikaterega našega

pa tudi krasni mauzolej (grobn spomin) si tudi lahko že sami mislimo. Tudi prej omenjeni poveljnik ogerske uporne vojne Poljak Dembinski, ima svojo utcaza Dembinszky (VII. okraj). Dalje se naziva ena ulica po Dessewffy, ki je bil poveljnik enga zhora upornikov in z mnogimi drugimi vsled vojnega sode v Aradu obešen. Tudi sedajni hrvaški ban, ki pa ni nič pokojnemu junaku Banu Jelačiću v domoljubju podoben, ima svojo Hédevary-ntca (v X. okraju). V 15. stoletju znani kršanski vojvoda in junak Sibi-njanin Janko, katerega nemška zgodovina po krivici Mažarom prišteva, pristen hrvaški junak, ima svojo Huyodi-utca (v VIII. okraju). Ravno tako ima tudi p. Janez Kapistran, minorit, ki je Hunyadove čete 1556 pri Belemgradu z ognjevito zgovornostjo naučil, ter Turke slavno porazil, svojo Kapistran-utca. — Komoranski junak Klapka, ki se je najzadnji s trdnjavo Komoransko udal (27. sept. 1849) in Lajos Kossuth, provzročitelj uporne vojne, imata po sebi nazvane ulice; posebno lepa je pa poslednja (v IV. okraju) po kateri smo se spre-

volilca premotili, kajti pri njih se je poleg denarja še pilo in jedlo zastoj. — Vemo za več volilcev, katerim se je plačalo od 2—5 kron, da so šli volit.

Zanimiva volilna kupčija je bila pri nekem volilcu v Bukovskem kraju. Dotični posestnik se nikakor ni vdal naprednemu agitatorju, ko ga je ta na vse mogoče načine silil, naj gre naprednjake volit. Ko je agitator videl, da se mož ne da speljati na limanice, mu vrže na mizo 5 kron, češ: denar ga bode zmotil. A mož je ostal stano viten, ter se ni dal premotiti niti lažnjivim obljubam niti srebru. Radovedni smo, če ga bodo sedaj naprednjaki tožili radi onih 5 kron, katere je agitator pustil pri njemu, ter so še vedno v njegovem žepu. Uganka pa je pametnemu človeku, o d k o d dobivajo cerkljanski „naprednjaki“ ob volitvah vedno toliko denara za agitacije, ker vendar sami ne utrpijo niti vinarja za kaj nepotrebnega. To vprašanje pa nam bo gotovo razmotril tek časa!...

Pokazali so cerkljanski nazadnjaki pri zadnjih volitvah oziroma agitacijah, da jih v hudobiji, surovosti in lažeh nobeden ne prekosi. Pokazali so svojo podivjanost — in ljudstvo jih je spoznalo. Da, spoznalo je naše ljudstvo, da ti razgrajči so prava šiba božja v okraju, kakor lunski kralj Atila. Kar je dobrega, blažilnega in koristnega, do tega jim ni nič, samo nemir, prepir in razdor netiti, to je njih dušna hrana. Pravi narodni zakletniki!

Pri agitaciji se je posebno bahato obnašal „skesani“ krčmar Peter Jurman, kateri je bil baje pozabil na svoje spokorjenje, ter ga zadnja izkušnja, ko je stal kakor trepetlika na vodi — ni prav nič izbistrila. Peter je sam spoznal pred dobrim mesecem, da njegova strankarska fanatičnost in obrekovanje drugih, je v njegovo pogubo. A danes je zopet stari bahač. Prav nič ga ni sram, da se je bil moral radi svojega babjega jezika tako ponižno ukloniti, kakor vsaki hruštač, kateri ne more svojega dolgega jezika brzdati. Cela ta afera pa že pride na dan, saj k temu bo Jurman sam pripomogel. Ta človek se je že večkrat izrazil, da „klerikalcev“ ne mara v svojo krčmo, a pred nosom pa se jim laska! Danes pa ko posedla malone že sam v svoji krčmi, — obžaluje svoje zmote. Toda prepozno, prepozno!.....

V očigled dejanjem, katera je uprizarjal in deloma še uprizarja krčmar Peter Jurman proti naši stranki v Cerknem in na splošno, kličemo možem naše stranke: Svoji k svojim!!! Menda nas bodo naši pristaši razumeli, kakor i okoličani in tujci, katerim je na tem, da vlada v Cerknem sprava in tudi še nadalje pravi dejanski napredek. Rogovileže pa pustimo na miru, ker jih ni mogoče več rešiti iz njihovega grdega nazadnjaštva, tem manj jih pa še nadalje podpirati in jim tako dajati orožje zoper nas!

Peter Jurman, dasi mu ne želimo slabega, torej lahko shaja brez „klerikalcev“, in naj sam sedi v svoji (?) krčmi. Uverjen pa naj bo, da se nam prav nič sline ne cedé po „liberalni“ postrežbi, zlasti ne po tisti „pred zrcalom“. Tako smo za enkrat tudi s tem bahačem temeljito obračunali. Kar bi pa še iskal, že tudi dobi!...

Dopisnik v „Soči“ je tudi lagal, da se je agitiralo s posojilnico in „Kmetijsko zadrugo“. Teh dveh zavodov napenjaki le še ne morejo pustiti v miru; pa na te laži ni moj namen odgovarjati, ker upam, da bo načelstvo imenovanih zavodov samo odgovorilo, ako se mu bode sploh vredno zdelo. Pri nobeni priliki ne morejo naši napenjaki pozabiti „skomine“ in slin, katere se jim cedé po teh dveh zavodih in njihovih kaptalih. Prekasni, da, prekasni ste gg „naprednjaki“ v tem oziru na Cerkljanskem za odstranitev „glavne ovire“, na katero se „klerikalci“ naslanjamo, — kakor pišete, — kajti tu so vsi vaši poskusi

gine s sveta brez sledu vse naprednjaštvo nego se vam vaši prazni upi izpolnijo.

Glede vseh očitaj našim trdnim zavodom, vam resno svetujemo, da bi bilo še najboljšje, da dopisniki „Soče“ pred svojim pragom pometete nakopičene smeti, katerih imate toliko, da se že ne vidite iz njih. Mari ste že pozabili na izid revizije občinskih računov iz l. 1899; ni li tam dišalo nekako po... gnjilobi??? — Je-li nekdo že pozabil, po kaki ceni se njegovemu političnemu nasprotniku sadna drevesca režejo in uničujejo? — Hočete li s svojim izzivanjem nas reš v to prisiliti, da pridemo z vašimi preteklimi nečastnimi dejanji in s polnimi imeni na dan, in nagromadimo dela državnemu pravdnstvu? Imate na vesti dejanja, o katerih bi se svet čudil, zato pa le z maslom na glavi na solnce, utegne se stopiti, še predenj sami mislite. Radi bi videli eno samo trohico naprednosti v vas, a zastoj smo jo do sedaj iskali; videli smo pa, da spadate vse kam drugam, kakor v pošteno človeško družbo! Vaše izzivanje ne odide zasluženemu plačilu! — Dovoljza danes!

Radi verujemo, da vam je milo po izgubljenih novcih, plačani jedi in pijači o zadnjih volitvah, pa kakor se denar in pijača vam ne povrne, ravno tako se vam nikdar ne povrne vodstvo cerkljanskega okraja. Amen.

Politični pregled.

Državni zbor.

Poslanska zbornica je dokončala razpravo o postavki naučnega ministerstva „visoke šole“ ter jo sprejela nespremenjeno tako, kakor je bila sprejeta v proračunskem odseku. V torek je vsprejela poslanska zbornica tudi v drugem branju dvamesečni proračunski provizorij. Pri tej priliki se je dogodil v našem parlamentu velikanski vsenemško izdajski škandal, katerega je povzročil Schönerer s svojim govorom, ki je dejal: „Nemci ne bodo zapuili nobeni vladi, dokler ne bo pripoznan v Avstriji nemški jezik kot državni jezik, in je zaklical koncem svojega govora: „Hoch und Heil den Hohenzollern!“ Za trenotek je bila vsa zbornica osupnjena. Vsi vsenemški poslanci so pričeli Schönererju burno ploskati in upiti: „Hoch die Hohenzollern, Heil die Hohenzollern!“ Na desnici je ta nastop vsenemških poslancev povzročil skrajno ogorčenje. „Pfui!“ klici so gromeli na Vsenemce. Čehi so ironično klicali: „Heil!“ Češki radikalec Choc je pričel peti „Heil dir im Siegeskranz!“ Vsenemec Stein predsed: „Mi čakamo graje!“ Predsednik je najstrožje obsodil Schönererjev nastop in mu izrekel grajo. Stein: „Hoch die Hohenzollern!“ V zbornici je nastal strahovit ropot. Čehi so upili na Vsenemce „Lausbuben!“

Ko je končal svoj govor socialni demokrat Rieger, pričel je govoriti dr. Kramář, ki je polemiziral s Schönererjem in dejal, da je današnji dan pokazal, za koga bi bil nemški državni jezik za Avstrijo, namreč za Hohenzollerje. Čehi in desnica je Kramářu burno aplavdirala. Vsenemci so Čeha psovali. Stein je vpil na češkega posl. Reichstädterja: „Molčite, vi črni piskrovež!“ Vsenemci kriče na Dyka, ki se jim roga v obraz in jim kliče: „Kopa fantalinov!“ Vsenemci vpijejo, da ga bodo klofutali. Dyk Vsenemcem: „Z vami ne govorim. Ali hočete dobiti od mene klofute?“ Kramář konča svoj govor s klicem: „Živela država, ki je vsem narodom pravična!“ Desnica aplavdira. Vsenemci kriče: „Heil die Hohenzollern!“

Poročevalec Kathrein protestira v svojem govoru proti veleizdajškemu nastopu Vsenemcev in pravi, da bodo ta nastop obsodili vsi prebivalci Avstrije brez razlike narodnosti in narodi avstrijski bodo ostali zvesti avstrijskemu cesarju. Vsenemci vpijejo: „Mi ostanemo zvesti Hohenzollerjem!“ Kathrein zaključuje svoj govor: „V imenu vseh Avstrijcev kličem: Bog živi cesarja Franca Jožefa I!“ Desnica se z navdušenimi klici pridruži Kathreinu. Vsenemci na vso moč zopet upijejo: „Živeli Hohenzollerji!“

Na ministerskega predsednika Körberja so naredili ti prizori najmučnejši vtis. Gledal je te prizore gled kakor smrt in se je tresel od razburjenja. — Koncem seje je vlada doživela poraz. Odklonjena je bila nujnost, da se prestopi takoj v tretje branje proračunskega

klicali: „Danes ste si poiskali zaupnico!“

V sredo je bil pa proračunski provizorij tudi v tretjem branju sprejet. Zbornica pa je nadaljevala razpravo o proračunu naučnega ministerstva in sicer o postavki „srednje šole“. V četrtek sta govorila k tej postavki tudi slovenska poslanca Žičkar in dr. Tavčar. Žičkar se je posebno bavil s celjskim vprašanjem ter temeljito pobijal Stürghov predlog glede odprave celjskih slovenskih paralelek.

Včeraj je zbornica nadaljevala in končala razpravo o proračunu za srednje šole. Nemci so zahtevali, da se iz proračuna izbrisi svoti za slovenske gimnazije v Celju in za češko gimnazijo v Opavi. Pri glasovanju po imenih je ta predlog padel.

Pri glasovanju o resolucijah padla je resolucija grofa Stürgha glede celjske slovenske gimnazije. Za resolucijo glasovalo je 170 poslancev, proti resoluciji pa 203, med zadnjimi so bili tudi Italijani. Vsled tega dostavek glede hrv. gimnazije v Pazinu ni prišel niti na glasovanje.

Odstop ogerskega domobranskega ministra.

Listi so v zadnji čas mnogo poročali o odstopu ogerskega domobranskega ministra barona Fejerváryja. O uzrokih nameravanega odstopa tega ministra pa je došlo ravnokar v javnost jako zanimivih podrobnosti, katere postavljajo v čudno luč novi politični kurs na Ogskem. Ogerska nacionalna stranka kateri nekako načeljuje sam ministerski predsednik Szell, je hotela spraviti v kabinet na mesto odstopivšega trgovinskega ministra, nekega gosp. Horánszkyja. Baron Fejerváry pa je izjavil, da s tem gospodom ne mara sedeti skupaj v ministerstvu in je podal demisijo. Ob enem s svojo demisijo je predložil cesarju neko spomenico, v kateri je navel napake ministra Szella. Povedal je, na kak način je Szell omogočil imenovanje Horánszkega trg. ministrom. Szell je predložil cesarju predlog imenovanja Horánszkega vkljub opominom Fejerváryjev. Še le, ko je cesar že imenoval Horánszkega ministrom, razodel je Szell to Fejerváryju, vsled česar je ta podal demisijo. Szellovi pristaši t. j. židovskoonacionalna in protidinastična Košutova stranka se je že veselila odstopa krščanski mislečega ministra Fejerváryja, — kar h kratu pa je prišlo presenečenje. Cesar je preteklo nedeljo sprejel v posebni avdienci Fejerváryja ter izrazil željo, da minister umakne svojo demisijo, kar se je tudi zgodilo. Ob enem je cesar pisal osebno fcm. baronu Fejerváryju, ter v posebno prijaznem smislu hvalil njegove velike zasluge, priznajoč uzroke njegovemu odstopu. Ta korak vladarjev je kakor bomba udaril v ogerske židovsko nacijo. kroge, kajti s tem je doživel minister Szell poraz, kakoršnega on in njegovi tovariši niso pričakovali. Koj za tem so hoteli nacionalci prirediti neki banket, katerega naj bi se udeležili vsi člani parlamenta. Košutovci so takoj obljubili, a odpovedali so člani katoliške ljudske stranke, vsled česar se nameravani banket ni priredil. Pokazalo se je pa, da so židovski nacionalci in Košutovci s tem banketom hoteli prirediti demonstracijo proti kroni, kar se jim ni posrečilo.

Obnovitev torzeve.

Milanski list „Corriere della sera“ ve poročati, da ni dvoma, da se torzeva zopet podaljša za najmanj šest let.

Izgon slovanskih dijakov iz Nemčije.

Nemška vlada je izdala naredbo, ki prepoveduje slovanskim dijakom iz Avstrije študirati v Poznanju in v Šleziji. Dozdaj so izključili iz tamošnjih šol že 650 dijakov. Vsled tega koraka nemške vlade je poslanec Breiter vložil v seji 20. t. m. v avstr. zbornici interpelacijo. Breiter zahteva, da se v slučaju, ako intervencija ostane brezuspešna, izženo iz Avstrije vsi nemški dijaki, podaniki nemške države.

Razmere v Španiji.

V Španiji so razmere še vedno zelo zamotane. Upliv republikanskih, obstanku države silno nevarnih krogov je čedalje večji, a vlada nima moči, da bi se mu upirala. Ministerstvo za ministerstvom pada in nikdo si ne upa pod obstoječimi razmerami biti minister. Kraljica je z nova naročila liberalnemu Sagasti, da sestavi nov kabin. Pravijo, da ž njim drže tudi uporni člani, a prav gotovo se izkaže tudi on nezmožnega za vlado. Najžalostnejše je to, da ni na španskem prestolu — moža. Kralj Alfonz XIII. bode meseca majnika proglašen polnoletnim; a ker je na duhu in telesu slabo razvit, bode še nadalje vladala mati mu kraljica Kristina.

Vojna v južni Afriki.

sta sklenila naslednjo pogodbo: 1. burskega poveljnika Kruitingerja, ki je vjet v angleškem taboru, ne bodo preganjali sodnijsko kot upornika, marveč ga je smatrati kot vojnega ujetnika, eventualno se ga izpusti. 2. Jednako ne bodo Angleži poslej nobenega burskega ujetnika postavljali pred vojno sodišče. 3. Obema armadama je prost promet za ambulančne vozove. — Ta pogovor je posledica Methuenovega poraza. Namen potovanja maršala Wolseleya v Južno Afriko je ta, da maršal natančno preišče položaj na bojišču, kateri položaj lord Kitchener morebiti prikriva. Poslal ga je baje kralj sam, ki hoče izvedeti, ali je mogoče skleniti mir ali ne. V kljub temu pa angleška vlada še nadalje pošilja vojake v Afriko. Konj je že toliko poslala, kakor jih premore cela Avstro-Ogerska. — Buri so po zadnji veliki zmagi dobili silen pogum in so v zadnjem času približili Angležem zopet nekaj malih porazov. Pri prodiranju omrežja postopajo tako, da zaženo proti ograji več sto bikov, ki pretrgajo omrežje in jo Buri udarijo za biki na Angleže.

Domače in razne novice.

Poziv dr. Tumi! — Slovesno in odločno pozivljemo deželnega poslanca dr. Tumo, naj trditev, da je „duhovščina Tolminskega okraja ljudem grozila z večnim pogubljenjem, — ako ne volijo g. Klavžarja“, ali dokaže ali pa javno prekliče. V služaju, da tega ne stori, imeli ga bomo za nesramnega lažnika in podlega obrekovalca, ki ni vreden naslova: „deželni poslanec“.

Več duhovnikov Tolminskega okraja.

Volilem našim somišljenikom na Tolminskem, ki so se zvesto držali navodila, danega jim po društvu „Sloga“, da naj složno volijo moža so mišljenika, za katerega se dogovorijo, izreka društvo svoje priznanje in zahvalo. — Dokler se bodo volilci držali teh načel, smemo pričakovati vedno lepih uspehov. Pogumno naprej! Na Krasu ni imela volitev tako srečnega izida, a glede na vse okoliščine, ki so nam bile precej dobro znane, nismo niti pričakovali, da bi tam zmagali naši somišljeniki.

Premeščenje notarjev. — Justični minister je premedil notarja Rudolfa Starka iz Gradišča v Koper in notarja Karola Mozetiča iz Bovca v Gradišče.

G. dr. Keršovani odloži službo kirurgika v bolnišnici usmiljenih bratov v Gorici. Na njegovo mesto pride dr. Weinlechner z Dunaja.

Umrl je v Ročanju po kratki bolezn starosta poštarjev soške doline g. Janez Bresiger, v 80. letu starosti. N. p. v. m.!

Za „Šolski Dom“ je došlo našemu upravnistvu: Gospa J. Bl. 2 K.

Denarničarju je došlo: Občina Štanjel na Krasu 20 K.
Srčna hvala!

Izid deželnozborskih dopolnilnih volitev. — V četrtek so se vršile v Tolminu, v Sežani in v Gradišču deželnozborske dopolnilne volitve. V Tolminu je bil izvoljen gospod Ivan Lapanja bivši deželni poslanec. Vdobil je 49 glasov, Oskar Gabršček dobil je 15 glasov, dr. Tonkli 2. V Sežani so oddali naprednjaki za g. dr. Treota, ki nima ne pasivne, ne aktivne volilne pravice in ne more torej biti voljen, 43 glasov, 14 glasov je dobil veleposestnik g. Jos. Fabiani, 1 glas pa prej. g. Sila, dekan tomajski.

V Gradišču prišlo je na volišče od 103 volilnih mož le 77, od teh je bilo oddanih 50 glasov za semeniskega profesorja prej. g. dr. Jos. Faidutti-ja, 24 glasov za kandidata ital. polit. društva „Unione“ g. Zuttionija, 2 glasova za g. Vergna.

„Sočino“ veselje je naše veselje. — „Soča“ se je v jedni zadnjih svojih številk bahala, kako da je njena stranka pri deželnozborski dop. volitvi na Tolminskem napredovala. Pri prejšnji deželnozborski volitvi dne 5. dec. lanskega leta je dobil njen kandidat 26 glasov, v četrtek pa jih je dobil le 15 in „Soča“ imenuje to napredek (tako napreduje tudi rak. Op. stavca.) ter se nad njim raduje. Nad takim napredkom „Sočine“ stranke pa se radujemo tudi mi in to največ zato, da nam ne bo mogla očitati, da smo škodoželjni in da nas vsaki njen napredek kolje v oči.

Tisti Dorče, ki v „Obrtni zadrugi“ piše in iz številk sestavlja milijone in

18. t. m. lotil „Centralne posojilnice“. Ni mu všeč, da nima „Centralna posojilnica“, ki obstoji šele poldrugo leto, že na milijone svojega imetja. Je pa „Obrtna zadruga“ še vse drugačnejši zavod, ki že danes razpolaga z milijoni lastnega denarja (!!!). — Sicer naj si pa Dorče zapomni, da „Centralna posojilnica“ ni bila ustanovljena, da bi odirala kmeta in delala sebi dobiček, pač pa da bi pomagala ljudem. Marsikateri posestnik, ki se pri volitvah ni hotel izneveriti svojemu prepričanju ter bil pri „Ljudski posojilnici“ rdeče podčrtan, je pri „Centralni posojilnici“ dobil zaslonbo. Tudi to mu povemo, da so nekateri nesebični rodoljubi, ki še sedaj delujejo pri „Centralni posojilnici“, ustanovili „Ljudsko posojilnico“, jo mnogo let tako vodili, da se je nabralo več tisoč goldinarjev rezervnega fonda, ter tudi „Obrtno zadrugo“ pomagali oživiti. Tem gospodom se imajo Dorče in pa še drugi Tumovi hlapci v prvi vrsti zahvaliti, da na stroške rečenih dveh zavodov dandanes dobro živijo v solčni Gorici.

Romanje v Rim. — Ker se za poseben vlak z Goriskega ni oglasilo zadostno število udeležnikov, se pridružijo gorški romarji beneškemu posebnemu vlaku, ker kak drug iz bližine sedaj itak ne odpotuje.

Vsled tega so nastale neke premembe v načrtu romanja. Beneški poseben vlak se sestavi še-le v Padovi in odide od tam ob 11^{1/4}, dopoldne dne 14. aprila. Treba bo torej prav zgodaj oditi iz Gorice (okoli 6. ure zj.) da se dohiti poseben vlak. Od Kormina do Padove in dalje v Rim morajo romarji skupno potovati, (za naš oddelek bodo pripravljene posebni vozovi).

Vlak pojde naravnost v Rim, kamor prispe 15. aprila ob 6. zjutraj. Nazaj iz Rima gre lahko vsak romar za-se. Dobé se pa vozni listki dvojne vrste: Listi od Kormina do Rima in naravnost nazaj stanejo: za III. razred 27-15 ital. lir (okoli 26 kron), za II. razred 48-20 ital. lir (okoli 46 kron), za I. razred 85-95 ital. lir (okoli 81 kron). Listki od Kormina do Rima in nazaj čez Asizi in Loreto-Kormin stanejo: za III. razred 29-40 ital. lir (okoli 28 kron), za II. razred 52-20 ital. lir (okoli 49 kron), za I. razred 93-20 ital. lir (okoli 88 kron). — Ti listki veljajo za 30 dni.

Ker je poseben vlak (beneški) zagotovljen, se vpisuje udeležnike še do 6. aprila. Oglašiti se je pravočasno pri g. Josipu Ličanu, knezondškojskemu tajniku v Gorici.

Sprejemajo se potniki tudi iz drugih školj. Vpisnina znaša za II. razred 2 K, za III. razred 1 K. Udeležniki dobe od odbora izkaznico, s katero kupijo sami vozne listke po znižani ceni v Korminu; časa za to (dve uri) bo dovolj. — Za stanovanje v Rimu se je treba izrečno oglasiti pri odboru, plačalo se bo za to na dan približno 1 liro. — Avdijenca pri sv. Očetu bo v četrtek dne 17. aprila t. l.

O d b o r.

Slepi Lojze utonil. — Kdor je zahajal ob nedeljah in praznikih na Kostanjevico pri Gorici ob času božje službe dopoldne in popoldne, našel je na poti slepega človeka, držečega v jedni roki palico, v drugi pa klobuk, katerega je molil mimogredečim proseč jih, da mu vržejo vanj kak milodarček. Ta človek je bil Lojze Rustja, star 40 let, doma iz Skrilj pri Ajdovščini. Kakor pred Kostanjevico tako je prosjačil slepi Lojze posebno ko so bili večji pogrebi, pred goriskim pokopališčem. Gostoval pa je v Kronbergu pri jednem ali drugem kmetu, postelja mu je bila listje ali seno v kakem hlevu. Na tem svojem poslu, namreč na lovu po milodarih, bil je Lojze tudi v sredo na praznik sv. Jožefa. Ker je ta dan na Kostanjevici velik shod in pride tja vse polno ljudstva kakor iz mesta tako tudi z dežele, imel je Lojze najbrže dobro „žernado“. Zato se ga je pa tudi še precej nasrkal v neki gostilni blizu Hrastiča. Slep in poleg tega še noge pletničave vsled preobilo užite božje kapljice, ni torej čudo, da se je revež, posebno pa še, ker je zgrešil navadno svojo pot, prekučnil v neki kamnolom, stoječ tik bližnjice, ki vodi s kronberske ceste proti sv. Trojici, v kamnolom, ki je bil poln vode. Drugi dan okoli 11. ure predpoludne šli so ljudje iz cerkve mimo tega kamnoloma. Najprej zapazijo na vodi neki klobuk, katerega so koj spoznali, da je Lojzetov; potem so začeli brskati po luži s palico in pri tem zadeli ob — Lojzetovo truplo.

Posledice prepira. — V Pečenkovi krčmi v ulici Trieste sta se sprla Jožef Komel in Jože Milavec. Pri tej priliki je sunil Milavec Komela tako

doval, da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Cepljenje koz. — Ker se pojavljajo po več krajih koze, je odredilo tržaško namestništvo, da se letos čim prej začne staviti koze.

Nova justična palača. — Do konca maja t. l. bode nova justična palača popolnoma dodelana in 1. julija se presele vanjo dotični c. kr. uradi.

Kinematografske poskuse priredi g. Ant. Jerkič, fotograf v Gorici, v nedeljo 23. t. m. od 7—8 in od 8—9 ure zvečer, v svoji delavnici.

Izpred sodišča. — Pred tukajšnjim okrožnim kot kazenskim sodiščem je stal te dni ciganski parček in sicer 19-letni Cari in Pavlina Held. Na rovaš temu parčku so se pripisovale razne tatvine izvršene v gorški okolici, kakor v Dornbergu, Ajdovščini, na Ajšovici itd. Posebno pa je sodna preiskava dognala, da je ta parček vkradel Mariji Krivec 1 dežnik, 1 mln za kavo, 2 ponvi, perilo, 1 havelok itd. vsega skupaj v vrednosti 60 kron. Parček seveda se je rotit in zatrjeval sodnike, da ni na svetu bolj nedolžnih ljudi nego sta onadva, ali sodniki jima niso hoteli verjeti; zato so ju pa zašili za 7 mesecev.

35-letni Jože Sušek delavec v kamnolomu v Nabrežini, šel je s tremi drugimi svojimi tovariši dne 5. jan. t. l. v Tržič. Vsi skupaj popivali so po raznih krčmah, konečno pa podali so se v kavarno. Ko se je približala policijska ura, pozval je kavarnar Mazzoli četvoro, naj plača svoj račun ter gre iz kavarne. Ker pa ni imel njegov poziv nobenega uspeha, poslal je kavarnar po policijo. Tu pa nastane med Sušekom in policijo prepir, ki je končal s tem, da je bil Sušek aretiran. Ker se je pa aretovanju ustavljal s silo, ga je policija ovadila sodnji. In ta ga je obsodila na 6 tedenski zapor. Zagovornik je bil dr. Gruntar.

Po osmih letih. — 36-letni Jakob Colautti iz Tržiča je bil zapleten v neko kazensko zadevo, ki se je godila pred 8 leti ter obtožen radi nasilstva. Njegova dva brata, ki sta bila tudi zapletena v isto afero, bila sta obsojena, Jakob pa jo je popihal v Ameriko. Ko pa se je zdaj vrnil, so ga prijeli in deli pod ključ.

Ciganska hvaležnost. — Neki gospod sedel je v gostilni gospe Elizabete Juh ob prehodu v Ločnik. Kar stopi predenj neki cigan ter ga poprosi miloščine. Gospod obdari cigana, ali glej: V hipu, ko se cigan zahvaljuje za prejeto miloščino, odnese gospodu zavoj, v katerem so bile razne jestvine v vrednosti 12 kron.

C. kr. kmetijsko društvo vabi svoje ude in ude svojih kmečkih odsekov na naročbo: Modra galica kvintal 52 kron, varščina 10 kron od kvintala. Žvepol 14 kron kvintal (na okol); varščina 4 krone kvintal, pepelikov sulfat (potaša) 26 kron kvintal; Amonium sulfat 28 kron kvintal, formalin 250 kron vsaki liter.

Posestniki, kateri se udeležijo kot udi kmečkga odseka, imajo pravico celo leto 1902 naročiti blaga pri našem društvu, potem se lahko obrnejo do kmečkga odseka, kateri se ustanovi v vsakem okraju naše dežele.

Uredništvo „Gospodarskega lista“ je prevzel g. Viljem Dominko, vodja slovenskega oddelka deželne kmetijske šole.

Politični obhod dela železniške črte Gorica-Trst od Opčin do sv. Andreja pri Trstu. — Železniški minister je naročil tržaškemu namestništvu da se čim prej izvrši politični obhod dela železniške črte Gorica-Trst in sicer od Opčin do sv. Andreja kilom. 37.070 do kilom. 52.543. V ta namen naznanja tržaški magistrat, da so dotični načrti ter imeniki onih, od katerih se bodo ekspropriirala potrebna zemljišča, razpoloženi pri magistratu na uvid vsakemu interesentu in sicer od 22. t. m. do 4. aprila. V tem času posamezni interesi lahko podajo svoje morebitne ugovore pismeno ali ustmeno.

Bralno in pevsko društvo v Dobravljah bode imelo III. redni občni zbor v torek dne 25. marca 1902 v društveni sobi s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika; 2. Poročilo blagajnikov; 3. Volitev dveh pregledovalcev računov za leto 1901; 4. Volitev odbora po pravilih; 5. Društvena soba; 6. Razni predlogi in nasveti. — Kobilni udeležbi ujudno vabi o d b o r.

„Hranilnica in posojilnica Biljana-Medana“ bode imela v društvenem prostoru na Dobrovem dne 31. t. m. letni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1) Nagovor predsednikov. 2) Poročilo btagajnikov. 3) Pregled in potrditev računa za leto 1901. 4) Volitev novega

Anarhistične zarote ka-li? — Dunajska „Neue Freie Presse“ piše, da je prefekt iz Padove v Italiji, kjer se nahaja neko društvo anarhistov, obvestil reškega guvernerja, da so se podali neki člani tega anarhističnega društva v Trst, da bi izvajali tu, na Reki in v Pulju nekaj terorizem, posebno da je njih namen uprizoriti nekaj atentat na arsenal v Pulju. „Neue Freie Presse“ pravi, da so te vesti prouzročile varnostne naredbes v omenjenih krajih, zaradi tega stoji baje pred Miljami pri Trstu več vojnih ladij, med njimi tudi „Aspern“, ki se je še le pred par dnevi vrnila s Kitajskega.

Koncert „Slov. pevskega društva“ v Trstu. — V nedeljo je priredilo v proslavo 25-letnice delovanja svojega pevovodje g. Srečka Bartela „Slov. pevsko društvo“ v Trstu jubilejni koncert v gledališču „Armonia“. Ob ogromni udeležbi je izvrševalo pevsko društvo program jako dovršeno. Društveni predsednik prof. Mandič je po kratkem slavnostnem govoru izročil slavljencu zlat lovor venec in srebrno čašo. Pri tej priliki je letelo na oder polno šopkov svežega cvetja. Gosp. Srečko Bartel je za ranjim Hajdrihom najzaslužnejši mož na polju slovenskega petja v Trstu.

Pazinski župan je zopet izvoljen dr. Šime Kurelič, odvetnik v Pazinu.

Občinske volitve v Voloski-Opatiji. — Volitev v tretjem razredu pri občinskih volitvah v Voloski-Opatiji dne 13. t. m. je bila soglasna. S 302 glasoma so izvoljeni sami hrvatski kandidati. Istotako je drugi in tretji razred volil hrvatske može!

Shod slovanskih časnikarjev se bo vršil po dogovoru z osrednjim odborom v Pragi in z g. dr. Mazzuro v Zagrebu, o letošnjih binkoštnih praznikih v Ljubljani. Shod bo združen z izletom na Gorenjsko, v Postojno in morda v Trst. Pripravljalni odbor razpošlje v kratkem vabila slovanskim avstrijskim časopisom in časnikarjem.

„Narodno-gospodarski Vestnik“ ima v svoji 12. številki sledečo vsebino: 1. Pomorski promet preko Trsta in njega zapreke. 2. Načrt zakona o obrambi proti umazani konkurenci. 3. Malemu obrtniku v pomoč. 4. Razsodbe obrtnih sodišč. 5. Raznoterosti. 6. Listek. Zanka. 7. Izpremembe v trgovinskih in združnih registrih na Kranjskem. 8. Tržno poročilo in tržne cene. 9. Oglasi. „Narodno-gospodarski Vestnik“ izhaja deseti dan vsacega meseca. Cena za celo leto 8 K, posamezna številka 70 vinarjev.

Slovenska umetnost. — V najvišjih krogih razširjeni list „Sport & Salon“ izhajajoč na Dunaju prinaša v letošnji 7 številki sliko slikarja Ažbe in v kratkem životopis tega umetnika. O njegovih delih pravi kritik, da so skoz in skoz umetniška. Ažbe je rojen na Kranjskem ter živi sedaj v Monakovem na Bavarskem, kjer si je ustanovil tudi slikarsko šolo. V tej so se vežbali med drugim tudi najvišji aristokratje in razni drugi, ki slovijo že kot umetniki.

Pasji bič in revolver v zbornici. — V seji poslanske zbornice 19. t. m. se je zgodilo nekaj, kar ne povzdiguje baš vglada tega javnega zastopa. Pri neki priliki je češki poslanec Dyk rekel vse-nemškemu poslancu Steinu, da je brezčasten človek. Stein je na to izjavil, da prinese drugi dan v zbornico pasji bič ter da z njim pretepe Dyka, poslednji pa je rekel, da prinese revolver. In res je drugi dan prinesel Stein v zbornico pasji bič. Za njim pride tudi dr. Dyk, katerega je spremljal neki orjaški postrežček, Čeh. Dr. Dyk se za hip odstrani in se vrne z revolverjem. Stein in Dyk sta se nekaj časa hudo gledala, vendar hujšega ni bilo. Stein baje pozove Dyka na dvoboj, a Dyk je Steinovima odposlancema izjavil, da ne prekliče besed, katere je rekel Steinu in da ga smatra za brezčastnega človeka. V tisti seji je imelo več čeških poslancev seboj revolverje.

Most podrl. — V mestu Zenta na Ogerskem se je podrl velikanski lesen most čez Tiso. Škoda je ogromna.

Šimenc Fric

krčmar

v Gosposki ulici hiš. šte. 19,
„Alla città di Gorizia“

toči raznovrstna bela in črna vina ter postreže z vsakovrstnimi okusnimi jedili.

Javna zahvala.

Podpisani izrekati tem potom najsrčneje zahvalo vsem onim, kateri so ob času bolezni in prerane smrti najinega pri-srčno ljubljenega sina, oziroma brata, gospoda

Anton-a Pere,

učitelja v Avčah,

skazali ljubezen do blagega pokojnika. Posebno se zahvaljujavi preč. gosp. župniku Kokošarju za preveliko skrb in požrtvovalnost, velerodnemu gospodu pl. Braunitzerju za podeljeni venec, vsem udeležnikom pogreba, zlasti prečastiti duhovščini, blagorodnemu gospodu Fr. Finžgarju, c. kr. okr. šol. nadzorniku, blagorodnemu gospodu Fr. Vodopivcu, c. kr. svetniku, velespoštovanim gg. učiteljem in gospicam učiteljicam, častitim gospem in gospicam, prečastitemu gospodu Drag. Kumarju za izkazano zadnjo čast v Avčah, p. n. Avčanom, ki so prihiteli spremit ga k zadnjemu počitku in sploh vsem onim, ki so nama stali na strani v naj-bitkejših trenutkih. Vsem ključev ginjenega srca: Bog stotero povrni!

V Gorici, 22. marca 1902.

Žalujoči
Katarina in Marija Pere.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

„Centralna posojilnica“

v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema hranilne vloge, katere obrestuje po 4½ p. m. mesečno; nevzdignene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje posojila udom na osebni kredit po 6% in na knjižbo po 5½.

Sprejema člane z glavnimi deleži po 200 K in z opravnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za nalaaganje in vračanje so na razpolago poslovnice c. kr. poštne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštних stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj v ulici Vetturini št. 9.

Glavna

družbena trgovina

išče po slovenskih krajih zastopnike in potovalne opravnike (agente) proti plačilu in proviziji.

Ponudbe je oddati na pošti v Gorici pod št. 246 (poste restante).

Gostilna

Vinarskega in sadjarskega društva za Brda
v Gorici, ulica sv. Klare št. 15

toči pristna bela in črna vina iz družvene kleti, in puntigamsko pivo. Postreže z okusnimi jedili. — Na razpolago so hlevi za živino in dvorišče za krogljanje.

Za obilen obisk se toplo priporoča svojim rojakom

Anton Gerbec,
gostilničar.

Železnato
vino

LEKARJA
Piccoli - ja
v Ljubljani.
Dobiva se v lekarnah

krepča
malokrvne,
nervozne in
slabotne osebe



Edina zaloga na Kranjskem
Iekarna

PICCOLI

„pri Angelu“ v Ljubljani,
Dunajska cesta.

Polliterska steklenica 2 K.

Zunanja naročila izvršuje lekarnar GABRIEL PICCOLI v Ljubljani točno ako se mu pošlje znesek po poštne povzetju.

Dobiva se tudi v lekarnah v Gorici, Tolminu, Trstu, Istri in Dalmaciji po 2-40 K steklenica.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,



briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Franc Melink,

zidarski mojster v Višnjeviku št. 67,
prevzema vsa zidarska dela po naj-nizji ceni. — Naročena dela se lično izvršujejo.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici h. šte. 25.
(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po ½ kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Znidarskič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanj po 5 Kg. na vse kraje.

Lepa prilžnost!!

Radi pozne zimske sezone, prodajam sledeče zimsko blago

po lastni ceni

Volneno in bombažasto Jaeger perilo za dame, gospode in otroke.	
Volnene in bombažaste rokavice	„ „ „ „ „ „
Volnene in bombažaste nogovice	„ „ „ „ „ „
Čevlje za dom	„ „ „ „ „ „
Volnene šerpe in rute. Kožuhaste ovratnike. Čepice za otroke.	

I. Zornik v Gorici,

Gosposka ulica št. 7.

Edina slovenska zaloga vsih potrebščin za dame in gospode, gg. šivilje in krojače.

„Narodna Tiskarna“

ima v zalogi vse tiskovine
za duhovnije, županstva in
druge urade, na močnem
papirju



„Narodna Tiskarna“

ima v zalogi in na prodaj
knjige: „Ilijado“, „Tri igre“ za
slov. mladino in „Zgodovino
tolminske šole“

TISKA

brošure, * diplome,
trgovske račune, *
pisma in zavitke s
firmo, * cenike, *
vabila na karton in
* na papir * *

„NARODNA TISKARNA“

v Gorici, ulica Vetturini št. 9

je preskrbljena z povsem novimi črkami,
okraski in finim papirjem, ter more pre-
vzeti vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

Izdeluje vsa dela v najkrajšem času po tako
nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence.

TISKA

posetnice razne ve-
likosti in oblike z
zavitki, * zaročnice
in poročnice v ele-
gantnih ter osmrtni-
ce v raznih oblikah

„Narodna Tiskarna“

tiska

„GORICO“

ki izhaja dvakrat na teden v dveh
izdajah, ter stane na leto 8 kron,
pol leta 4 K, četrt leta 2 K

„Narodna Tiskarna“

tiska

„PRIM. LIST“

ki izhaja vsak četrtek ter stane na
leto 4 krone, pol leta 2 K, za manj
premožne celo leto 3 K

Pismena naročila tiskovin
se izvrše z obratno pošto:
vsa druga v naključem

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti, kakor tudi kratkočasnih iger slovenskih „Marijanje“ t. j. ličnih in trpežnih miz iz trdega lesu, ki imajo znotraj tro- ali štiridelno kegljišče z vrtenci in kegljavnično blagajno po najnovejši sestavi, za krčmarje, zasebnike, itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica,
priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

V pisarni Seitz-ove tiskarne nasproti semenišča v Gorici prodaja se po znižani ceni — 2 kroni 60 vin.

Veliki teden

in

Velika noč,

spisal profesor Andrej Marušič.

Knjiga, ki jo pošlje, naj pride tudi do vaših rok za vojni list.